

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Αθήνα, 3-6-2014

Αριθ. πρωτ: 6876/72454

Ταχ . Δ/ση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ. Κώδικας: 176 71 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ
TELEFAX: 210 92.12.090
Πληροφορίες: Διον. Βλάχος
Τηλέφωνο: 210 928.72.38
Email: syg032@minagric.gr

Προς: 1. Περιφερειακές Ενότητες
Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας &
Κτηνιατρικής
Έδρες τους

2. Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε.
Έδρες τους

ΚΟΙΝ.: Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
κ. Θ. Λεονταρίδη
Αχαρνών 2,
ΕΝΤΑΥΘΑ

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ

Θέμα: «Διαδικασία ελέγχου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων»

Η εμπορία των γεωργικών φαρμάκων και συγκεκριμένα η εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν.4036/2012 (Α'8), ο οποίος τροποποιήθηκε πρόσφατα με τον ν.4235/2014 (Α32) και τα οριζόμενα στο π.δ. 159/2013 (Α'251).

Για την ομοιόμορφη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και με σκοπό την ενημέρωση των φυσικών και νομικών προσώπων που ήδη ασχολούνται με την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων και των αρμοδίων ελεγκτικών αρχών για την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων επισυνάπτεται αναλυτική διαδικασία με τη μορφή πολυσέλιδου φυλλαδίου, σχετικά με τους ελέγχους στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων.

Τα αναφερόμενα στην εγκύκλιο επεξηγούν τον τρόπο εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας και εμπεριέχουν απαντήσεις και οδηγίες για την αντιμετώπιση των θεμάτων που συνδέονται με την εμπορία γεωργικών φαρμάκων.

Η εγκύκλιος εκδίδεται από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Συντονιστικής Εθνικής Αρχής για τα γεωργικά φάρμακα, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1 του ν.4036/2012 (Α'8) και θα ανασκοπείται οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο λόγω αλλαγής της νομοθεσίας, αναγκαιότητα βελτίωσης της διαδικασίας ή εισαγωγή επιπλέον απαντήσεων που αφορούν την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων.

Τα αναφερόμενα στην παρούσα εγκύκλιο επεξηγούν τον τρόπο εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας και εμπεριέχουν απαντήσεις και οδηγίες για την αντιμετώπιση των θεμάτων που συνδέονται με την εμπορία γεωργικών φαρμάκων.

Για τη διαρκή βελτίωση της εγκυκλίου λαμβάνονται υπόψη τα ερωτήματα που θα τίθενται από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, σχόλια ενδιαφερομένων φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς επίσης και πληροφορίες που προέρχονται από Ευρωπαϊκές ή διεθνείς αρχές ή οργανισμούς.

Επισημαίνεται πως όταν τίθενται ερωτήματα σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία, η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Συντονιστική Εθνική Αρχή για τα γεωργικά φάρμακα περιορίζεται στην έκφραση απλής γνώμης, χωρίς να έχει γνωμοδοτικές αρμοδιότητες, καθώς μόνο αρμόδιο να γνωμοδοτεί επί νομικών ερωτημάτων είναι το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

Η εγκύκλιος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Μ. ΚΟΡΑΣΙΔΗΣ

Διαδικασία Ελέγχου Εμπορίας Γεωργικών Φαρμάκων

Επίσημοι Έλεγχοι στα Γεωργικά Φάρμακα

ΣΕΑ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής

Έκδοση 1.0 Ιούνιος 2014

Περιεχόμενα

		Σελ.
1.	Εισαγωγή	6
2.	Γενικά θέματα ελέγχων	7
2.1.	Γενικές οδηγίες ελέγχων	7
2.2.	Σκοπός ελέγχου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων	9
2.3.	Αρμόδιες αρχές και αρμοδιότητες	10
2.4.	Νομική εξουσία ελέγχων	10
2.5.	Χρονική στιγμή του ελέγχου. Μη προειδοποίηση του ελεγχόμενου	11
2.6.	Συχνότητα ελέγχων	11
2.7.	Έκτακτοι έλεγχοι	11
2.8.	Παροχή εγγράφων στον ελεγχόμενο	11
3.	Σχεδιασμός ελέγχων - Επιλογή καταστημάτων με ανάλυση επικινδυνότητας	12
3.1.	Παράγοντας επικινδυνότητας: «ιστορικό παραβάσεων του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων» (ΠΕΑ)	12
3.2.	Παράγοντας επικινδυνότητας: «παρατηρήσεις κατά την έναρξη» (ΠΕΒ)	13
3.3.	Παράγοντας επικινδυνότητας: «μέγεθος καταστήματος» (ΠΕΓ)	13
3.4.	Παράγοντας επικινδυνότητας: «εγγύτητα καταστήματος» (ΠΕΔ)	13
3.5.	Παράγοντας επικινδυνότητας: «αριθμός των απασχολούμενων στην επιχείρηση» (ΠΕΕ)	13
3.6.	Παράγοντας επικινδυνότητας: «αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων» (ΠΕΣΤ)	13
3.7.	Παράγοντας επικινδυνότητας: «Εθνικό Σχέδια Δράσης» (ΠΕΖ)	14
3.8.	Παράγοντας επικινδυνότητας: «Παρατηρήσεις δευτεροβάθμιου ελέγχου» (ΠΕΗ)	14
4.	Επιτροπές ελέγχου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων	14
4.1.	Πρωτοβάθμιος έλεγχος	14
4.2.	Δευτεροβάθμιος έλεγχος	15
5.	Διενέργεια επιτόπιων ελέγχων	15
5.1.	Απαιτούμενα μέσα ελέγχου ελεγκτικού κλιμακίου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων	16
5.2.	Έλεγχος νόμιμης λειτουργίας καταστήματος	16
5.3.	Έλεγχος παρουσίας υπεύθυνου επιστήμονα	18
5.4.	Τήρηση όρων λειτουργίας καταστήματος	18
5.5.	Έλεγχος ηλεκτρονικής καταγραφής της λιανικής πώλησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων	19
5.6.	Έλεγχος νομιμότητας φυτοπροστατευτικών προϊόντων	19

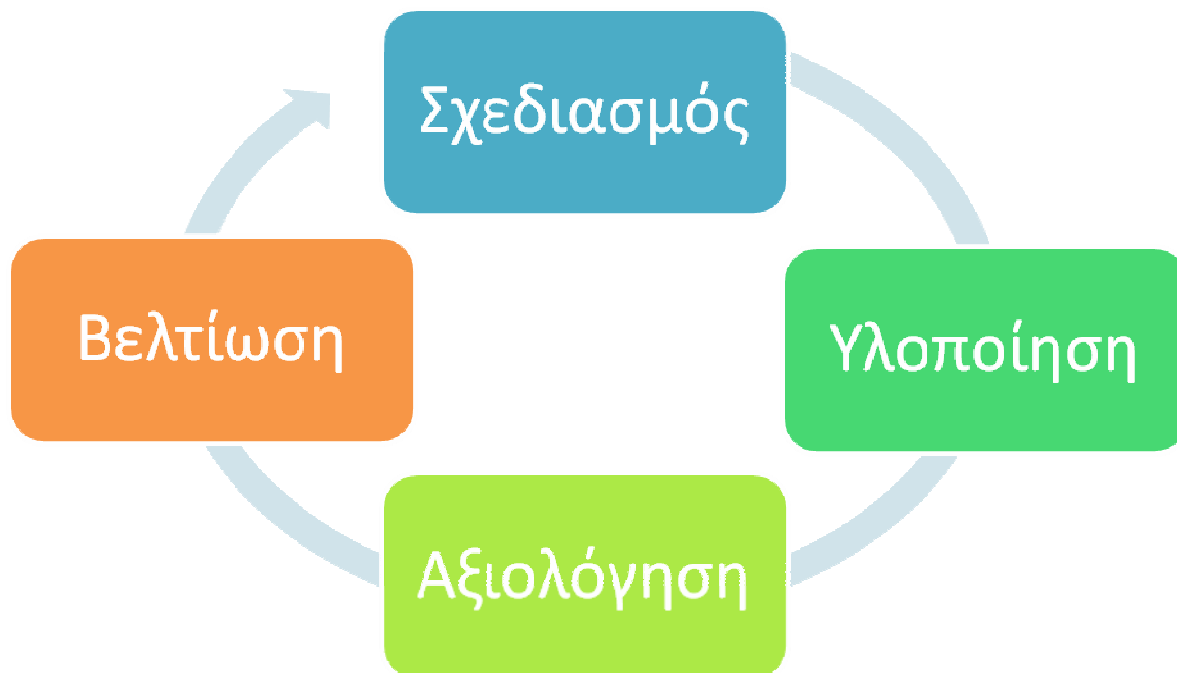
6.	Δέσμευση φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή διαφημιστικού υλικού σε κατάσταση εμπορίας γεωργικών φαρμάκων	21
6.1.	Πότε γίνεται;	21
6.2.	Πώς γίνεται η δέσμευση;	22
6.3.	Πότε και πώς αποδεσμεύονται τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή το διαφημιστικό υλικό;	22
7.	Κατάσχεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων	23
7.1.	Πότε γίνεται;	23
7.2.	Πώς γίνεται η κατάσχεση;	23
7.3.	Διαχείριση κατασχεθέντων φυτοπροστατευτικών προϊόντων	23
8.	Σφράγιση επαγγελματικών χώρων ή εγγράφων	24
8.1.	Πότε γίνεται;	24
8.2.	Πώς γίνεται;	24
8.3.	Πότε και πώς γίνεται η αποσφράγιση;	25
9.	Έκθεση ελέγχου	26
10.	Ενέργειες σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης	26
10.1	Τεκμηρίωση παράβασης	26
10.2	Κλήση σε έγγραφες εξηγήσεις	26
10.3	Διαβίβαση του φακέλου της υπόθεσης στη Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ	26
11.	Συνδυασμός των ελέγχων στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων με άλλους ελέγχους των αρμοδίων αρχών	27
12.	Παροχή τεχνικών συμβουλών	27
13.	Αξιολόγηση εφαρμογής προγράμματος ελέγχου	27
14.	Εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών	27
15.	Δυνατότητα ένστασης κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων	28
16.	Ετήσια αναφορά ελέγχων στη Συντονιστική Εθνική Αρχή	28
17.	Έναρξη εφαρμογής	28
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ		
	Έκθεση Ελέγχου εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων	29
	Έντυπο Ελέγχου εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων	32
	Πρακτικό δέσμευσης ή κατάσχεσης	35
	Έκθεση Σφράγισης	38
	Έκθεση Αποσφράγισης	40
	Ετήσια αξιολόγηση ελέγχων εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων	41

1. Εισαγωγή

Η παρούσα εγκύκλιος περιγράφει τη διαδικασία ελέγχου των καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, που εφαρμόζεται από τις αρμόδιες κατά τον νόμο ελεγκτικές αρχές. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και κατά τον έλεγχο φυσικών ή νομικών προσώπων με σκοπό τη διερεύνηση άσκησης παράνομης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων. Απευθύνεται στις ελεγκτικές αρχές της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.

Η διαδικασία περιγράφει τις νομοθετικές διατάξεις, τις ενέργειες στις οποίες προβαίνουν οι ελεγκτικές αρχές, τα έντυπα που συμπληρώνουν και κάθε άλλη απαραίτητη πληροφορία που απαιτείται από τις ελεγκτικές αρχές για τη διενέργεια του ελέγχου.

Στη διαδικασία ελέγχου των καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων γίνεται προσπάθεια να ακολουθηθεί ο κύκλος «Σχεδιάσε – κάνε – αξιολόγησε – προσαρμόσε». Η διαδικασία συνίσταται σε σχεδιασμό των ελέγχων, υλοποίηση των ελέγχων, αξιολόγηση των ελέγχων και διόρθωσή τους. Αξιολόγηση και λήψη των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων γίνεται τόσο σε επίπεδο της αρμόδιας ελεγκτικής αρχής όσο και σε επίπεδο Συντονιστικής Εθνικής Αρχής.

Η παρούσα εγκύκλιος θα ανασκοπείται από τη Συντονιστική Εθνική Αρχή, οποτεδήποτε κριθεί απαραίτητο λόγω αλλαγής της νομοθεσίας, αναγκαιότητα βελτίωσης της διαδικασίας ή εισαγωγή επιπλέον αντικειμένων ελέγχου.

Σε κάθε κεφάλαιο της παρούσας διαδικασίας παρατίθεται για τη διευκόλυνση του ελεγκτή παραπομπή στην ισχύουσα κυρωτική νομοθεσία. Επίσης, εντός παρενθέσεως, όπου κρίνεται αναγκαίο γίνεται παραπομπή στη βιβλιογραφία η οποία αναφέρεται στην νομοθεσία και σε εφαρμοστικές διατάξεις που έχουν εκδοθεί και αφορούν το συγκεκριμένο έλεγχο.

Μέσα σε διακεκομμένο πλαίσιο και με σκίαση αναφέρεται η εφαρμοζόμενη κυρωτική νομοθεσία ανά περίπτωση.

Ο σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι να παράσχει λεπτομερείς οδηγίες με σκοπό την ομογενοποίηση των επισήμων ελέγχων που διεξάγονται, τη διευκόλυνση των ελεγκτικών κλιμακίων στο έργο τους και την ενημέρωση των ενδιαφερομένων για τους επίσημους ελέγχους. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητη η

συνεχή βελτίωση της διαδικασίας με την υποβολή προτάσεων και σχολίων των ελεγκτικών αρχών, οποτεδήποτε το κρίνουν απαραίτητο.

Σκοπός επίσης της παρούσας εγκυκλίου είναι να βελτιωθεί η ποιότητα και αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων στα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων με παράλληλη εξοικονόμηση δαπανών. Φιλοδοξεί δε να αποτελέσει εγχειρίδιο ελέγχων (manual) για τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές.

ΣΕΑ	Ετήσιο ή πολυετές πρόγραμμα ελέγχων	Σχεδιασμός ελέγχων
	↓	
Ελεγκτική αρχή	Τοπικό πρόγραμμα ελέγχων	
	Παράγοντες επικινδυνότητας σύμφωνα με το άρθρο 14 § 2 του π.δ. 159/2013 (ΦΕΚ Α' 251)	
	↓	
	Έλεγχος προδιαγραφών καταστήματος	Διεξαγωγή ελέγχων
	Έλεγχος υπεύθυνου επιστήμονα	
	Έλεγχος αποθηκευμένων και διακινούμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων	
	Έλεγχος εγγράφων και παραστατικών διακίνησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων	
	Έλεγχος ηλεκτρονικής καταγραφής και συνταγογράφησης	
	↓	
	Ανάλυση και αξιολόγηση σχεδιασμού και διεξαγωγής ελέγχων	Αξιολόγηση ελέγχων
Προτάσεις βελτίωσης		
↓		
Υλοποίηση προτάσεων βελτίωσης στο τοπικό πρόγραμμα ελέγχων	Λήψη διορθωτικών μέτρων	
Ενημέρωση ΣΕΑ για ένταξη βελτιώσεων στο ετήσιο ή πολυετές πρόγραμμα ελέγχων		

2. Γενικά θέματα ελέγχων

2.1. Γενικές οδηγίες ελέγχων

Κατ' αρχάς πρέπει να είναι σαφές σε κάθε συμμετέχοντα σε ελεγκτικό κλιμάκιο ότι ο έλεγχος πρέπει να είναι αντικειμενικός, δίκαιος και να οδηγεί στην τεκμηρίωση της συμμόρφωσης ή μη με την ισχύουσα νομοθεσία μέσα από έλεγχο εγγράφων ή με επιτόπια επιθεώρηση των αντικειμενικών στοιχείων.

Για την αντικειμενικότητα του ελέγχου θα πρέπει πάνω από όλα να μην υφίσταται οποιαδήποτε «σύγκρουση συμφερόντων» μεταξύ ελεγκτή και ελεγχόμενου. Ως «σύγκρουση συμφερόντων» νοείται οποιαδήποτε σχέση, προσωπική, κοινωνική οικονομική ή άλλη μεταξύ ελεγκτή και ελεγχόμενου που δύναται να επηρεάσει ευμενώς ή δυσμενώς τον έλεγχο.

Ο ελεγκτής καλόν είναι να φέρει μαζί του την ισχύουσα νομοθεσία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή για να είναι σε θέση να τεκμηριώσει στον ελεγχόμενο τυχόν απορίες που μπορεί να έχει. Επίσης, πρέπει οπωσδήποτε να έχει μαζί του την εντολή ελέγχου ή άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο που καταγράφει την ιδιότητά του και τα σχετικά έντυπα ελέγχου. Τέλος, η ελεγκτική ομάδα θα πρέπει πριν ξεκινήσει έναν επιτόπιο έλεγχο να έχει προετοιμαστεί κατάλληλα και αυτό σημαίνει ότι τουλάχιστον:

- Θα έχει καταρτίσει το πρόγραμμα της ημέρας.
- Θα έχει συζητήσει τη μεθοδολογία που θα ακολουθήσει, όπως ερωτήσεις που θα γίνουν, καταμερισμός εργασίας μεταξύ των μελών της ελεγκτικής ομάδας κ.α.
- Θα έχει διαπιστώσει τη διαθεσιμότητα των απαραίτητων εντύπων ελέγχου, μεταφορικού μέσου κ.α.

Με την έναρξη του ελέγχου θεωρούμε ότι θα πρέπει:

- Να συστηθούν στον ελεγχόμενο αναφέροντας το σκοπό της επίσκεψής τους. Π.χ. *«Καλημέρα σας Λεγόμαστε Π.Θ., Δ.Β και Μ.Κ. και έχουμε έλθει από την Π.Ε. Αθηνών για να κάνουμε έναν προβλεπόμενο έλεγχο σχετικά με το κατάστημα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων που διατηρείτε».*
- Στο βαθμό που αυτό είναι δυνατόν χωρίς να αναιρείται ο έλεγχος φροντίζει να μην διαταράσσει κάποια δραστηριότητα που είναι σε εξέλιξη και γενικά φροντίζει να υπάρχει κλίμα συνεργασίας με τον ελεγχόμενο.
- Να καταστήσουν σαφές στον ελεγχόμενο ότι ο έλεγχος συνίσταται στην αντιπαράθεση της υφιστάμενης κατάστασης με την ισχύουσα νομοθεσία που είναι όλοι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν.

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου θεωρούμε ότι θα πρέπει:

- Οι ερωτήσεις που θα γίνονται να μην είναι «κλειστές» αλλά να προτρέπουν τον ελεγχόμενο να εκφράσει άποψη. Δηλαδή για παράδειγμα αντενδεικνύεται η ερώτηση : *«Διακινείτε καθόλου μη εγκεκριμένα προϊόντα;»*. Αντίθετα, περισσότερες πληροφορίες για τον ίδιο σκοπό μπορεί να λάβει το ελεγκτικό κλιμάκιο αν ρωτήσει *«Πώς ελέγχετε ότι ένα γεωργικό φάρμακο που διακινείτε είναι εγκεκριμένο;»*. Άρα, συνιστάται οι ερωτήσεις που γίνονται να ξεκινούν από : *Τι, που, ποιος, πότε, γιατί, πώς, δείξε μου και από τις απαντήσεις να συμπληρώνεται το έντυπο ελέγχου και όχι να επαναλαμβάνονται αυτολεξεί οι ερωτήσεις του εντύπου ελέγχου.*
- Σημαντικό συστατικό του ελέγχου είναι η **επιτόπια παρατήρηση** και η **συλλογή αντικειμενικών αποδείξεων**. Το ελεγκτικό κλιμάκιο παρατηρεί και καταγράφει με σαφήνεια και λεπτομέρεια τυχόν παραβάσεις που διαπιστώνει. Η καταγραφή συμπληρώνεται από στοιχεία που τεκμηριώνουν την παράβαση, όπως τιμολόγια, φωτοτυπίες εγγράφων ή σκευασμάτων, δειγματοληψίες, φωτογραφίες κ.α.
- Υποχρέωση του ελεγκτικού κλιμακίου είναι να συμπληρώνει τα έγγραφα παρουσία και σε γνώση του ελεγχόμενου, ο οποίος άλλωστε θα κληθεί να τα συνυπογράψει. Η υπογραφή του ή η συμφωνία του με τις διαπιστώσεις δεν είναι απαραίτητη και αν δεν υπάρχει σημειώνεται στο έντυπο ελέγχου. Ο ελεγχόμενος από τον νόμο έχει πρόσβαση στα έγγραφα που αφορούν την υπόθεσή του, τα οποία μπορεί είτε να αναγνώσει επιτόπου είτε να ζητήσει εγγράφως και να λάβει επικυρωμένα αντίγραφα.
- Το ελεγκτικό κλιμάκιο πρέπει να μεριμνά ώστε η συμπεριφορά του εν γένει να είναι τέτοια που να διασφαλίζεται η αξιοπιστία και η φερεγγυότητα της υπηρεσίας.

Ολοκληρώνοντας τον έλεγχο πρέπει:

- Το ελεγκτικό κλιμάκιο να βεβαιωθεί ότι έχουν συμπληρωθεί κατάλληλα όλα τα απαραίτητα έγγραφα.
- Να επιδώσει αντίγραφο της Έκθεσης Ελέγχου στον ελεγχόμενο

- Να καταστήσει σαφές στον ελεγχόμενο ότι η διαπίστωση αποκλίσεων ή παραβάσεων από την ισχύουσα νομοθεσία δεν επιφέρει αυτόματα κάποια κύρωση. Ο ίδιος θα κληθεί να εκφέρει εγγράφως τις απόψεις του στο επαρκές χρονικό διάστημα των δέκα πέντε (15) ημερών, οι οποίες θα αξιολογηθούν και από την αξιολόγηση των οποίων θα κριθεί αν θα επιβληθούν ή όχι κάποιες κυρώσεις. Επίσης, θα πρέπει να του γνωστοποιηθούν τυχόν δυνατότητες ένστασης που μπορεί να έχει ανάλογα με το είδος του ελέγχου.

Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωρίζουν ότι λάθη που μπορεί να γίνουν κατά τη διάρκεια του ελέγχου είναι εξαιρετικά πιθανόν να οδηγήσουν στην από νομικής πλευράς κατάρρευση της υπόθεσης ακόμη και αν η παράβαση επί των πραγματικών γεγονότων δεν είναι υπό αμφισβήτηση. Για παράδειγμα αν εντοπιστούν μη εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα χωρίς αυτά να καταμετρηθούν και να δεσμευτούν.

Τέλος, κάθε ελεγκτής οφείλει να γνωρίζει ότι οι επιβαλλόμενες κυρώσεις στους παραβάτες της νομοθεσίας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων πρέπει να είναι και είναι :

- Αναλογικές
- Αποτρεπτικές
- Αποτελεσματικές

Ειδικό θέμα

Παροχή εγγράφων στον ελεγχόμενο

Ο ελεγχόμενος έχει δικαίωμα σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, νόμος 2690/1999 (ΦΕΚ Α'45) να πληροφορείται έγγραφα της υπόθεσής και μάλιστα καθώς έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση ακόμη και των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στην περίπτωση που διεξάγεται ένας έλεγχος (όπως για παράδειγμα μετά από καταγγελία) και ο ελεγχόμενος ζητά να λάβει γνώση του καταγγέλλοντα ή του περιεχομένου της καταγγελίας. Στις περιπτώσεις αυτές και γενικά όπου κρίνεται ότι η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να **δυσχεράνει ουσιαδώς την έρευνα**, η αρμόδια ελεγκτική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου [άρθρο 5 του ν.2690/1999, όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 8 του ν. 2880/2001 (ΦΕΚ Α'9)].

2.2. Σκοπός ελέγχου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων

Οι έλεγχοι που διενεργούνται από τις ελεγκτικές αρχές αποσκοπούν στη διαπίστωση της συμμόρφωσης ή μη μιας δραστηριότητας ή ενός προϊόντος με τις αντίστοιχες νομοθετικές διατάξεις. Κάθε έλεγχος στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων ιδίως αφορά :

- Α. Τον έλεγχο συμμόρφωσης της άσκησης της εμπορίας με την ισχύουσα νομοθεσία και τους προβλεπόμενους όρους και προδιαγραφές (έλεγχος παροχής υπηρεσιών) και
- Β. Τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εμπορευόμενων προϊόντων και ιδίως των φυτοπροστατευτικών προϊόντων με την ισχύουσα νομοθεσία.

Ως εκ τούτου, πρέπει να αναζητείται η συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία στα παρακάτω θέματα:

Αντικείμενο ελέγχου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων	Νομοθετική διάταξη του ν.4036/2012 όπως τροποποιήθηκε από τον ν.4235/2014	Κατηγορία ελέγχου
1) Άδεια ή αναγγελία λειτουργίας καταστήματος	Άρθρο 35, παρ. 3 και άρθρο 45, παρ. 4	Έλεγχος άσκησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων
2) Παρουσία υπεύθυνου επιστήμονα	Άρθρο 35, παρ. 8 και άρθρο 45, παρ. 6	
3) Τήρηση όρων λειτουργίας καταστήματος	Άρθρο 35, παρ. 1 και άρθρο 45, παρ. 5	
4) Τήρηση ηλεκτρονικής καταγραφής	Άρθρο 36 και άρθρο 45, παρ. 8	
5) Χονδρική πώληση σε κατάσταση λιανικής πώλησης	Άρθρο 35, παρ. 5 και άρθρο 45, παρ. 7	
6) Πώληση γεωργικών φαρμάκων, χωρίς να παρέχονται οι απαιτούμενες πληροφορίες ασφαλείας	Άρθρο 35, παρ. 7 και άρθρο 45, παρ. 7	
7) Πρόσβαση σε κάθε σημείο όπου αποθηκεύονται ή διακινούνται γεωργικά φάρμακα. Συνεργασία με ελεγκτικό κλιμάκιο	Άρθρο 35, παρ. 12 και άρθρο 45, παρ. 9	
1) Νομιμότητα διακινούμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων	Άρθρο 45, παρ. 4	Έλεγχος γεωργικών φαρμάκων
2) Εμπορία φυτοπροστατευτικών προϊόντων πέραν της ημερομηνίας λήξης που προκύπτει από τη συσκευασία ή την ετικέτα	Άρθρο 9, παρ. 6	

2.3. Αρμόδιες αρχές και αρμοδιότητες

Σύμφωνα με το άρθρο 50, παρ. 5 του ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α'8) οι αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων ελέγχων στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του π.δ. 159/2013 (ΦΕΚ Α'251) οι αρμόδιες αρχές για την εμπορία διαχωρίζονται σε αυτές που είναι αρμόδιες για τους πρωτοβάθμιους ελέγχους και σε αυτές που είναι αρμόδιες για τους δευτεροβάθμιους ελέγχους.

Αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων σε πρώτο βαθμό, είναι οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των κατά τόπους Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών της Χώρας.

Αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων σε δεύτερο βαθμό είναι τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2.4. Νομική εξουσία ελέγχων

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν.4036/2012, για τη διαπίστωση των παραβάσεων του ν.4036/2012, οι εντεταλμένοι για τους ελέγχους υπάλληλοι ιδίως:

- α) ελέγχουν κάθε είδους στοιχεία που σχετίζονται με τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Ειδικά σε νομικά πρόσωπα μπορούν να ελέγξουν και την ηλεκτρονική εμπορική αλληλογραφία των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, της ανεξάρτητα από τη μορφή αποθήκευσής τους, και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται στους χώρους της επιχείρησης, και λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους,
- β) διενεργούν έρευνες στα γραφεία και τους λοιπούς χώρους και τα μεταφορικά μέσα των επιχειρήσεων,
- γ) σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο ή έγγραφα, κατά τη διενέργεια του ελέγχου και στο μέτρο των αναγκών του».

Η σχετική εντολή ελέγχου παρέχεται εγγράφως από τον Προϊστάμενο της οικείας υπηρεσίας της Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας ή του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και περιέχει το αντικείμενο της έρευνας και τις συνέπειες της παρεμπόδισης ή παρακώλυσής της ή της άρνησης επίδειξης των ζητούμενων στοιχείων και λοιπών εγγράφων ή της άρνησης χορήγησης αντιγράφων ή αποσπασμάτων τους.

Ο εντεταλμένος υπάλληλος που διενεργεί τους ελέγχους, συντάσσει έκθεση, αντίγραφο της οποίας κοινοποιείται στις ελεγχόμενες επιχειρήσεις.

Σε περίπτωση άρνησης ή παρεμπόδισης με οποιονδήποτε τρόπο των εντεταλμένων υπαλλήλων ή των εντεταλμένων οργάνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην άσκηση των καθηκόντων τους, μπορεί να ζητηθεί η συνδρομή των αστυνομικών και εισαγγελικών αρχών. Η συνδρομή αυτή μπορεί να ζητηθεί και προληπτικά.

2.5. Χρονική στιγμή του ελέγχου. Μη προειδοποίηση του ελεγχόμενου

Οι έλεγχοι στα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων διενεργούνται **ΑΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΑ**. Σε καμία περίπτωση δεν ενημερώνεται ο ελεγχόμενος για επικείμενο έλεγχο. Αν κατά τη διάρκεια του ελέγχου χρειαστούν επιπλέον παραστατικά από τον ελεγχόμενο που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα, τότε μπορεί να δοθεί εύλογη προθεσμία στον ελεγχόμενο να προσκομίσει τα ζητούμενα παραστατικά.

2.6. Συχνότητα ελέγχων

Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των κατά τόπους Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών καταρτίζουν πρόγραμμα πρωτοβάθμιου τακτικού ελέγχου των καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων στην περιοχή ευθύνης τους, έτσι ώστε να ελέγχεται κάθε κατάστημα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων τουλάχιστον μία φορά ανά τρία έτη.

Τα Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διενεργούν δευτεροβάθμιους τακτικούς ελέγχους, σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) ετησίως επί του συνόλου των καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, στην περιοχή ευθύνης τους.

2.7. Έκτακτοι έλεγχοι

Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των κατά τόπους Περιφερειακών Ενοτήτων των Περιφερειών διενεργούν πρωτοβάθμιους έκτακτους ελέγχους, όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο και ειδικά σε περιπτώσεις υπόνοιας παραβάσεων, καταγγελιών ή εντολής της ΣΕΑ.

Τα Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διενεργούν δευτεροβάθμιους έκτακτους ελέγχους, όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο και ειδικά σε περιπτώσεις υπόνοιας παραβάσεων, καταγγελιών ή εντολής της ΣΕΑ.

2.8. Παροχή εγγράφων στον ελεγχόμενο

Ο ελεγχόμενος έχει δικαίωμα σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, νόμος 2690/1999 (ΦΕΚ Α' 45) να πληροφορείται έγγραφα της υπόθεσής και μάλιστα καθώς έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση ακόμη και των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στην περίπτωση που διεξάγεται ένας έλεγχος (όπως για παράδειγμα μετά από καταγγελία) και ο ελεγχόμενος ζητά να λάβει γνώση του καταγγέλλοντα ή του περιεχομένου της καταγγελίας. Στις περιπτώσεις αυτές και γενικά όπου κρίνεται ότι η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να **δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα**, η αρμόδια ελεγκτική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου [άρθρο 5 του ν.2690/1999, όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 8 του ν. 2880/2001 (ΦΕΚ Α'9)].

3. Σχεδιασμός ελέγχων - Επιλογή καταστημάτων με ανάλυση επικινδυνότητας

Η ελεγκτική αρχή για την κατάρτιση του ετησίου προγράμματος ελέγχων καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων λαμβάνει κατ' αρχάς υπόψη τις γενικές αρχές που καθορίζονται στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, που εκδίδει η Συντονιστική Εθνική Αρχή.

Η ελεγκτική αρχή οφείλει στην περιοχή ευθύνης της να καταρτίσει ειδικό σχέδιο για την επιλογή των καταστημάτων εμπορίας, που θα ελεγχθούν στο τακτικό πρόγραμμα, το οποίο θα στηρίζεται σε παράγοντες επικινδυνότητας, οι οποίοι είναι:

- α) Το ιστορικό παραβάσεων του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.
- β) Οι παρατηρήσεις που υφίστανται κατά την αδειοδότηση ή την αναγγελία έναρξης λειτουργίας του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.
- γ) Το μέγεθος του καταστήματος, συμπεριλαμβανομένης της επιφάνειας των αποθηκευτικών χώρων.
- δ) Η εγγύτητα του καταστήματος με σημαντικές περιοχές καλλιέργειας φυτικών προϊόντων.
- ε) Ο αριθμός των απασχολούμενων στην επιχείρηση.
- στ) Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε φυτικά προϊόντα.
- ζ) Τα οριζόμενα στα Εθνικά Σχέδια Δράσης, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4036/2012.
- η) Οι παρατηρήσεις που έχουν γνωστοποιηθεί από το δευτεροβάθμιο έλεγχο των καταστημάτων γεωργικών φαρμάκων.

Η Συντονιστική Εθνική Αρχή για τα γεωργικά φάρμακα, Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου μας θα ετοιμάσει ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή στην οποία θα καταχωρούνται τα ανωτέρω στοιχεία και θα επιλέγονται ανά έτος τα καταστήματα που θα ελέγχονται. Μέχρι τη θέσπιση και λειτουργία της ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής, οι αρμόδιες αρχές θα υπολογίζουν τις τιμές των παραμέτρων επικινδυνότητας και θα αποφασίζουν για την επιλογή των καταστημάτων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων που θα ελεγχθούν, με βάση το άθροισμά τους ως εξής:

3.1. Παράγοντας επικινδυνότητας: «ιστορικό παραβάσεων του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων» (ΠΕΑ)

Ο παράγοντας επικινδυνότητας του ιστορικού παραβάσεων του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων μπορεί να πάρει δύο τιμές:

- Την τιμή εκατό (100), εφόσον είχε διαπιστωθεί παράβαση στο εν λόγω κατάσταση κατά τα προηγούμενα τρία (3) ημερολογιακά έτη ή
- Την τιμή μηδέν (0), εφόσον δεν είχε διαπιστωθεί παράβαση στο εν λόγω κατάσταση κατά τα προηγούμενα τρία (3) ημερολογιακά έτη .

3.2. Παράγοντας επικινδυνότητας: «παρατηρήσεις κατά την έναρξη» (ΠΕΒ)

Ο παράγοντας επικινδυνότητας που αφορά τυχόν παρατηρήσεις που υφίστανται κατά την αδειοδότηση ή την αναγγελία έναρξης λειτουργίας του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων (παρατηρήσεις κατά την έναρξη) μπορεί να πάρει δύο τιμές:

- Την τιμή δέκα (10), εφόσον κατά την αδειοδότηση ή την αναγγελία έναρξης λειτουργίας του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων υπήρξαν παρατηρήσεις ή
- Την τιμή μηδέν (0), εφόσον κατά την αδειοδότηση ή την αναγγελία έναρξης λειτουργίας του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων υπήρξαν παρατηρήσεις.

Ως παρατηρήσεις κατά την αδειοδότηση ή την αναγγελία έναρξης λειτουργίας του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων νοείται κάθε θέμα που αναδείχτηκε από τον επιτόπιο έλεγχο του καταστήματος εμπορίας αλλά για οποιοδήποτε λόγο δόθηκε προθεσμία στον ενδιαφερόμενο για να συμμορφωθεί με τις συστάσεις.

3.3. Παράγοντας επικινδυνότητας: «μέγεθος καταστήματος» (ΠΕΓ)

Ο παράγοντας επικινδυνότητας που αφορά το μέγεθος του καταστήματος, συμπεριλαμβανομένης της επιφάνειας των αποθηκευτικών χώρων, λαμβάνει τιμή ίση με τα τετραγωνικά μέτρα του καταστήματος, συμπεριλαμβανομένης της επιφάνειας των αποθηκευτικών χώρων. Για παράδειγμα, σε ένα κατάστημα όπου η έκταση του καταστήματος είναι εκατό (100) τετραγωνικά μέτρα και η έκταση των αποθηκευτικών χώρων σαράντα πέντε (45) τετραγωνικά μέτρα, ο παράγοντας επικινδυνότητας ΠΕΓ λαμβάνει την τιμή 145.

3.4. Παράγοντας επικινδυνότητας: «εγγύτητα καταστήματος» (ΠΕΔ)

Ο παράγοντας επικινδυνότητας που αφορά την εγγύτητα του καταστήματος με σημαντικές περιοχές καλλιέργειας φυτικών προϊόντων μπορεί να πάρει δύο τιμές:

- Την τιμή είκοσι (20), εφόσον το κατάστημα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων βρίσκεται κοντά σε σημαντικές περιοχές καλλιέργειας φυτικών προϊόντων ή
- Την τιμή μηδέν (0), εφόσον το κατάστημα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων δεν βρίσκεται κοντά σε σημαντικές περιοχές καλλιέργειας φυτικών προϊόντων.

Ως σημαντικές περιοχές καλλιέργειας φυτικών προϊόντων ορίζονται από κάθε αρμόδια αρχή οι περιοχές εκείνες όπου καλλιεργούνται φυτικά προϊόντα με υψηλή πρόσοδο για τους παραγωγούς και στα οποία η εφαρμογή των φυτοπροστατευτικών προϊόντων μπορεί να προκαλέσει μη επιτρεπτά υπολείμματα αν δεν γίνει σωστά.

3.5. Παράγοντας επικινδυνότητας: «αριθμός των απασχολούμενων στην επιχείρηση» (ΠΕΕ)

Ο παράγοντας επικινδυνότητας που αφορά τον αριθμό των απασχολούμενων στην επιχείρηση εμπορίας γεωργικών φαρμάκων παίρνει τιμή εικοσαπλάσια των απασχολούμενων στην επιχείρηση με τα γεωργικά φάρμακα. Στον αριθμό αυτό δεν προσμετρώνται οι εποχιακά απασχολούμενοι αλλά το προσωπικό που απασχολείται σε σταθερή βάση.

3.6. Παράγοντας επικινδυνότητας: «αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων» (ΠΕΣΤ)

Σε κάθε περίπτωση ανίχνευσης μη επιτρεπτών μέσω εργαστηριακών αναλύσεων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε φυτικά προϊόντα διερευνώνται τα αρχεία προμήθειας γεωργικών

φαρμάκων του παραγωγού. Τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων από τα οποία προμηθεύτηκε γεωργικά φάρμακα ο παραγωγός καταχωρούνται σε πίνακα, σύμφωνα με το παρακάτω πρότυπο:

Αριθμός Εργαστηριακής Ανάλυσης	Κατάστημα προμήθειας γεωργικών φαρμάκων

Ο παράγοντας επικινδυνότητας που αφορά τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων σε φυτικά προϊόντα παίρνει την εξής τιμή:

50 x [φορές που συσχετίστηκε με υπόθεση παράνομων υπολειμμάτων] = 0, 50, 100, 150, ...

3.7. Παράγοντας επικινδυνότητας: «Εθνικό Σχέδια Δράσης» (ΠΕΖ)

Ο παράγοντας επικινδυνότητας που αφορά το Εθνικό Σχέδιο Δράσης μπορεί να πάρει δύο τιμές:

- Την τιμή εκατό (100), εφόσον κατ' εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης προβλέπονται ειδικοί έλεγχοι σε καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων μιας περιοχής, όπως για να διερευνηθεί η εφαρμογή των οριζόμενων στο άρθρο 26 § 2 της με αριθ. πρωτ. 8197/90920/22-7-2013 Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΕΚ Β'1883) ή
- Την τιμή μηδέν (0), εφόσον δεν προβλέπονται κατ' εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης ειδικοί έλεγχοι σε καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων μιας περιοχής.

3.8. Παράγοντας επικινδυνότητας: «Παρατηρήσεις δευτεροβάθμιου ελέγχου» (ΠΕΗ)

Ο παράγοντας επικινδυνότητας που αφορά τις παρατηρήσεις που έχουν γνωστοποιηθεί από το δευτεροβάθμιο έλεγχο των καταστημάτων γεωργικών φαρμάκων μπορεί να πάρει δύο τιμές:

- Την τιμή εκατό (100), εφόσον έχουν γνωστοποιηθεί παρατηρήσεις από το δευτεροβάθμιο έλεγχο των καταστημάτων γεωργικών φαρμάκων ή
- Την τιμή μηδέν (0), εφόσον δεν έχουν γνωστοποιηθεί παρατηρήσεις από το δευτεροβάθμιο έλεγχο των καταστημάτων γεωργικών φαρμάκων.

Η επιμέτρηση των ανωτέρω παραγόντων επικινδυνότητας γίνεται κατά τον μήνα Ιανουάριο και αφορά όλα τα συγκεντρωθέντα στοιχεία του προηγούμενου έτους. Η εφαρμογή του συστήματος θα ξεκινήσει τον Ιανουάριο του 2015 με όλα τα στοιχεία που θα έχουν συγκεντρωθεί από το έτος 2013. Κατά το έτος 2014 ο έλεγχος των καταστημάτων γεωργικών φαρμάκων θα γίνει με τυχαίοποιημένο τρόπο αφού δοθεί προτεραιότητα στον έλεγχο των καταστημάτων όπου διαπιστώθηκαν παραβάσεις κατά το έτος 2013.

Τονίζεται ότι από τη Διεύθυνση Πληροφορικής σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων θα σχεδιαστεί ειδική ψηφιακή υπηρεσία για το σχεδιασμό των ελέγχων στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων με ανάλυση επικινδυνότητας, διευκολύνοντας το έργο των ελεγκτικών αρχών και βελτιώνοντας την ποιότητα των διενεργούμενων ελέγχων.

4. Επιτροπές ελέγχου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων

4.1. Πρωτοβάθμιος έλεγχος

Για τον πρωτοβάθμιο έλεγχο συνιστάται στην έδρα των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής κάθε Περιφερειακής Ενότητας επιτροπή, η οποία αποτελείται από τρεις (3) τουλάχιστον υπαλλήλους της οικείας Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής με τους αναπληρωτές τους. Πρόεδρος της επιτροπής είναι το μέλος με τον ανώτερο βαθμό ή, αν μετέχουν υπάλληλοι του αυτού βαθμού, το μέλος με τα περισσότερα έτη υπηρεσίας.

Καθήκοντα γραμματέα ασκεί διοικητικός υπάλληλος της αρμόδιας Διεύθυνσης.

Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής και ορίζονται για δύο (2) έτη τα τακτικά μέλη της επιτροπής με τους αναπληρωτές τους και ο γραμματέας της επιτροπής.

Σχετικά με τη συγκρότηση της επιτροπής ενημερώνεται εγγράφως η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η οποία ως Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4036/2012, τηρεί αρχείο των εντεταλμένων για τον έλεγχο υπαλλήλων, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ιδίου ως άνω νόμου.

Στην επιτροπή δύναται να συμμετέχει ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Στην περίπτωση αυτή οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από κλιμάκιο δύο υπαλλήλων και την Έκθεση Ελέγχου συνυπογράφει και ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής.

4.2. Δευτεροβάθμιος έλεγχος

Για δευτεροβάθμιο έλεγχο συνιστάται στην έδρα κάθε Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιτροπή, η οποία αποτελείται από τρεις (3) τουλάχιστον υπαλλήλους του οικείου Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε. με τους αναπληρωτές τους. Πρόεδρος της επιτροπής είναι το μέλος με τα περισσότερα έτη υπηρεσίας.

Καθήκοντα Γραμματέα ασκεί διοικητικός υπάλληλος του Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε.

Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του προϊσταμένου του οικείου Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε. και ορίζονται για δύο (2) έτη τα τακτικά μέλη της επιτροπής με τους αναπληρωτές τους και ο γραμματέας της επιτροπής.

Στην επιτροπή δύναται να συμμετέχει ο Προϊστάμενος του οικείου Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε.. Στην περίπτωση αυτή οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από κλιμάκιο δύο υπαλλήλων και την Έκθεση Ελέγχου συνυπογράφει και ο Προϊστάμενος του οικείου Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε..

5. Διενέργεια επιτόπιων ελέγχων

Κατά τη διάρκεια κάθε ελέγχου ο ελεγχόμενος οφείλει να συνεργάζεται με τον ελεγκτή. Βασικό σημείο συνεργασίας είναι η παροχή πρόσβασης στον ελεγκτή σε κάθε επαγγελματική εγκατάσταση που χρησιμοποιείται ή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αποθήκευση ή εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και σε κάθε σχετικό έγγραφο που ζητηθεί.

Τυχόν άρνηση πρόσβασης επισύρει τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 45 § 9 του ν.4036/2012 [πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ] και τις ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 46 § 5 του ν.4036/2012 [φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους].

Για τη διαπίστωση των παραβάσεων οι εντεταλμένοι για τους ελέγχους υπάλληλοι ιδίως:

α) ελέγχουν κάθε είδους στοιχεία που σχετίζονται με την εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και λοιπά έγγραφα των επιχειρήσεων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, στα οποία περιλαμβάνεται η ηλεκτρονική εμπορική αλληλογραφία των εμπόρων γεωργικών φαρμάκων και των υπεύθυνων

επιστημόνων, ανεξάρτητα από τη μορφή αποθήκευσής τους, και οπουδήποτε και εάν αυτά φυλάσσονται στους χώρους της επιχείρησης, και λαμβάνουν αντίγραφα ή αποσπάσματά τους,

β) διενεργούν έρευνες στα γραφεία και τους λοιπούς χώρους και τα μεταφορικά μέσα των επιχειρήσεων εμπορίας γεωργικών φαρμάκων,

γ) σφραγίζουν οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο ή έγγραφα, κατά τη διενέργεια του ελέγχου και στο μέτρο των αναγκών του.

Η σχετική εντολή παρέχεται εγγράφως από τον Προϊστάμενο της οικείας υπηρεσίας της Περιφέρειας ή Περιφερειακής Ενότητας ή του Προϊσταμένου του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και περιέχει το αντικείμενο της έρευνας και τις συνέπειες της παρεμπόδισης ή παρακώλυσης της ή της άρνησης επίδειξης των ζητούμενων στοιχείων και λοιπών εγγράφων ή της άρνησης χορήγησης αντιγράφων ή αποσπασμάτων τους.

Ο εντεταλμένος υπάλληλος που διενεργεί τους ελέγχους, συντάσσει έκθεση ελέγχου, αντίγραφο της οποίας κοινοποιείται στις οικείες επιχειρήσεις εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.

5.1. Απαιτούμενα μέσα ελέγχου ελεγκτικού κλιμακίου εμπορίας γεωργικών φαρμάκων

Κάθε ελεγκτικό κλιμάκιο που διενεργεί επιτόπιο έλεγχο σε καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων απαιτείται να έχει μαζί του:

- Την ισχύουσα νομοθεσία και την εντολή ελέγχου
- Κενά έντυπα ελέγχου και κενό έντυπο έκθεσης ελέγχου
- Φωτογραφική μηχανή

5.2. Έλεγχος νόμιμης λειτουργίας καταστήματος

Οι αρμόδιες αρχές, Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των κατά τόπους Περιφερειακών Ενοτήτων οφείλουν να διενεργούν ελέγχους σχετικά με το αν η εμπορία γεωργικών φαρμάκων διενεργείται από καταστήματα επιχειρήσεων που είτε κατείχαν άδεια εμπορίας γεωργικών φαρμάκων (προ της έναρξης ισχύος του ν.4036/2012), είτε έχουν αναγγείλει την έναρξη άσκησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων (μετά την έναρξη ισχύος του ν.4036/2012). Στην περίπτωση αναγγελίας έναρξης άσκησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων απαιτείται αναμονή κατά τρίμηνο κατά τη διάρκεια του οποίου η αρμόδια αρχή μπορεί να απαγορεύσει την άσκηση εμπορίας, εφόσον διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι απαραίτητοι όροι και προδιαγραφές για την άσκησή του.

Σε περίπτωση που δεν κατέχουν άδεια εμπορίας ή δεν έχουν αναγγείλει την έναρξη άσκησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, το ελεγκτικό κλιμάκιο οφείλει να διαπιστώσει με επιτόπιο έλεγχο ότι διενεργείται εμπορία γεωργικών φαρμάκων με έναν ή περισσότερους από τους εξής τρόπους:

Α. Να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και να διαπιστώσει την έκδοση παραστατικών πώλησης γεωργικών φαρμάκων. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνει αντίγραφα παραστατικών τα οποία τεκμηριώνουν πέραν κάθε αμφιβολίας τη διενέργεια εμπορίας γεωργικών φαρμάκων. Είναι σημαντικό να καταβληθεί προσπάθεια για να εντοπιστεί πότε ξεκίνησε η εμπορία (π.χ. ποιο είναι το παλαιότερο τιμολόγιο πώλησης). Λαμβάνονται αντίγραφα των παραστατικών πώλησης και αν αυτά είναι πολυάριθμα τότε μπορεί να ληφθούν αντίγραφα από ένα αριθμό αυτών (π.χ. από δέκα τιμολόγια) και να γίνει απλή αναφορά στα υπόλοιπα. Αν δεν υφίσταται φωτοαντιγραφικό μηχάνημα κοντά στο κατάστημα εμπορίας, το ελεγκτικό κλιμάκιο μπορεί να τα κατάσχει και να αναφέρει στην έκθεση ελέγχου ότι κατάσχεσε τα συγκεκριμένα τιμολόγια για να εκδώσει αντίγραφα αυτών και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να τα παραλάβει το αργότερο μέσα σε μία εβδομάδα.

Στην περίπτωση λήψης τιμολογίων πώλησης γεωργικών φαρμάκων σε επαγγελματίες χρήστες, το ελεγκτικό κλιμάκιο αναζητά και τα αντίστοιχα τιμολόγια προμήθειας των γεωργικών φαρμάκων.

Μειονέκτημα του ελέγχου τιμολογίων είναι η πιθανότητα το κατάστημα εμπορίας να μην εκδίδει τιμολόγια αλλά να εμπορεύεται γεωργικά φάρμακα με ταμειακή απόδειξη, ή να περιγράφονται στο τιμολόγιο πώλησης ως «γεωργικά εφόδια», χωρίς να εξειδικεύεται αν πρόκειται για γεωργικά φάρμακα.

Β. Να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και να διαπιστώσει εάν υφίσταται στους χώρους του καταστήματος γεωργικά φάρμακα προς πώληση. Για να τεκμηριωθεί ότι τα ευρεθέντα γεωργικά φάρμακα είναι προς πώληση και όχι για ιδία χρήση, το ελεγκτικό κλιμάκιο δύναται:

- I) Να λάβει φωτογραφίες των γεωργικών φαρμάκων, στις οποίες να φαίνεται ότι βρίσκονταν στα ράφια μαζί με τα υπόλοιπα πωλούμενα εμπορεύματα,
- II) Να λάβει φωτογραφίες των γεωργικών φαρμάκων, στις οποίες να φαίνεται ότι έφεραν είτε στο ράφι είτε επί της συσκευασίας την τιμή λιανικής πώλησης,
- III) Να λάβει φωτογραφίες των γεωργικών φαρμάκων στις οποίες να φαίνεται ότι ο αριθμός τους ανά είδος σκευάσματος δεν δικαιολογεί την ίδια χρήση αλλά την εμπορία. Π.χ. Δέκα (10) φιάλες των 500 κ.εκ. από το σκεύασμα Α και είκοσι (20) φιάλες του 1 κιλού από το σκεύασμα Β.
- IV) Να λάβει αντίγραφα παραστατικών (τιμολόγια, δελτία αποστολής, αποδείξεις λιανικής πώλησης) ή σφραγισμένες λογιστικές καρτέλες από το λογιστικό που τηρεί η επιχείρηση, τα οποία καταδεικνύουν την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων.

Σε κάθε περίπτωση οι ανωτέρω διαπιστώσεις πέραν από το φωτογραφικό υλικό και τα έγγραφα, περιγράφονται με σαφήνεια στη συνταχθείσα έκθεση ελέγχου.

Γ. Να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και να παρουσιαστεί μέλος του ελεγκτικού κλιμακίου ως δήθεν υποψήφιος αγοραστής γεωργικών φαρμάκων, ο οποίος και να ζητήσει την αγορά γεωργικών φαρμάκων από την επιχείρηση.

Επισημαίνεται ότι σε έναν επαγγελματικό χώρο, όπως ένα κατάστημα, που βρίσκεται σε λειτουργία δεν επιτρέπεται να διατηρούνται γεωργικά φάρμακα για ιδία χρήση. Τα γεωργικά φάρμακα σε κάθε περίπτωση πρέπει να διατηρούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα επί της συσκευασίας τους, όπου συνήθως προβλέπεται η διατήρησή τους κλειδωμένα σε χώρο δροσερό και καλά αεριζόμενο.

Αν η ελεγχόμενη επιχείρηση ασκεί και εμπορία φυτών, όπως για παράδειγμα ένα φυτώριο, θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι τα γεωργικά φάρμακα δεν είναι για ιδία χρήση. Για παράδειγμα στην περίπτωση αυτή η εμπορία τεκμηριώνεται εφόσον τα γεωργικά φάρμακα είναι σε πολυάριθμες αχρησιμοποίητες συσκευασίες σε χώρο προσβάσιμο στον πελάτη του φυτωρίου ή τον πωλητή και όχι σε κάποιο αποθηκευτικό χώρο κοντά σε εργαλεία και υλικά που χρησιμοποιούνται από το φυτώριο για τις ανάγκες συντήρησης και ανάπτυξης των φυτών.

Τέλος, ένδειξη αλλά όχι απόδειξη υπέχει και οποιαδήποτε ενδεικτική πινακίδα στην επιχείρηση διαφημίζει την εμπορία γεωργικών φαρμάκων.

Ερώτηση – Απάντηση

Ελέγχονται μόνον καταστήματα που έχουν αναγγείλει την άσκηση εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και όχι άλλα καταστήματα που πιθανόν να εμπορεύονται γεωργικά φάρμακα χωρίς να έχουν προβεί σε αναγγελία έναρξης;

Προφανώς ισχύει το αντίθετο. Πρώτη προτεραιότητα πρέπει να τίθεται ο έλεγχος διενέργειας εμπορίας γεωργικών φαρμάκων από καταστήματα που δεν έχουν αναγγείλει τη δραστηριότητα αυτή. Τέτοια καταστήματα πιθανότατα είναι ενδεικτικά καταστήματα που πωλούν συναφή προϊόντα, όπως φυτώρια ή ανθοπωλεία ή καταστήματα με γεωργικά είδη αλλά έχει καταγραφεί ακόμη και υπόθεση όπου ασκούσαν εμπορία γεωργικών φαρμάκων από supermarket. Τα καταστήματα που κατείχαν άδεια

εμπορίας γεωργικών φαρμάκων (προ της έναρξης ισχύος του ν.4036/2012), είτε έχουν αναγγείλει την έναρξη άσκησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων (μετά την έναρξη ισχύος του ν.4036/2012) είναι εξαιρετικά πιθανόν να έχουν πληροφορηθεί από πελάτες τους σημεία παράνομης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.

5.3. Έλεγχος παρουσίας υπεύθυνου επιστήμονα

Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν.4036/2012 (Α'8), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44, παρ. 4 του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32), τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων υποχρεούνται να διαθέτουν υπεύθυνο επιστήμονα ο οποίος να είναι παρών και να διενεργεί τις πωλήσεις των γεωργικών φαρμάκων. Ο υπεύθυνος επιστήμονας δεν είναι οποιοσδήποτε κάτοχος τίτλου σπουδών αλλά αυτός που είτε αναφέρονταν στη χορηγηθείσα (προ της έναρξης ισχύος του ν.4036/2012) άδεια εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, ή δηλώνονταν στην αναγγελία έναρξης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων ή στην τροποποίησή της. Το ελεγκτικό κλιμάκιο της αρμόδιας αρχής οφείλει να επιβεβαιώνει την παρουσία του στο κατάστημα εμπορίας.

Εφόσον απουσιάζει πρέπει να αναζητηθούν τεκμηριωμένα στοιχεία ότι διενεργούνταν εμπορία γεωργικών φαρμάκων εν απουσία του. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται ότι έχει απαλειφτεί η διάταξη που προέβλεπε τη διοικητική και ποινική κύρωση μιας επιχείρησης μόνον στην περίπτωση που διαπιστώνονταν η κατ' επανάληψη απουσία του υπεύθυνου επιστήμονα. Πλέον σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 5 του ν.4036/2012 (Α'8): «**αν δεν πληρούνται οι όροι, με τους οποίους αναγγέλθηκε η έναρξη ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο η υγεία των ανθρώπων** ή η σταθερότητα των γεωργικών φαρμάκων από την άσκηση της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, επιβάλλεται...». Τονίζεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 35, παράγραφος 1 δ) του ν.4036/2012, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 44, παρ. 4 του ν.4235/2014 (Α'32) ο υπεύθυνος επιστήμονας ή/και ο υπάλληλος-πωλητής γεωργικών φαρμάκων έχουν την υποχρέωση να παρέχουν γενικές πληροφορίες σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους για τον άνθρωπο και το περιβάλλον από τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων, ιδίως σχετικά με τις πηγές κινδύνου, την έκθεση του χρήστη, τον ορθό τρόπο αποθήκευσης, το χειρισμό και την εφαρμογή, την ασφαλή διάθεση του ψεκαστικού διαλύματος που απομένει μετά την εφαρμογή, τη διαχείριση των κενών συσκευασίας και τις εναλλακτικές λύσεις χαμηλού κινδύνου.

Η μη πλήρωση των εν λόγω διατάξεων λόγω της απουσίας του υπεύθυνου επιστήμονα κατά την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων θέτει σε κίνδυνο την υγεία των ανθρώπων.

5.4. Τήρηση όρων λειτουργίας καταστήματος

Σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν.4036/2012 (Α'8), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44, παρ. 4 του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32), τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων υποχρεούνται να πληρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές, οι οποίες απαριθμούνται στο π.δ. 159/2013 (ΦΕΚ Α' 251).

Το ελεγκτικό κλιμάκιο της αρμόδιας αρχής οφείλει να επιβεβαιώνει τη συνέχιση της πλήρωσης των προδιαγραφών με επιτόπιο έλεγχο.

Ερωτήσεις – Απαντήσεις

Τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων που λειτουργούσαν κατά την έναρξη ισχύος του π.δ. 159/2013 έχουν δυνατότητα να προσαρμοστούν στις διατάξεις του μέσα σε χρονικό διάστημα ενός έτους. Αυτό σημαίνει ότι εξαιρούνται για ένα έτος των διενεργούμενων ελέγχων;

Όχι. Εντάσσονται κανονικά στον έλεγχο αλλά η τυχόν μη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του π.δ. 159/2013 δεν συνιστά παράβαση αλλά καταγράφεται. Μετά τις 18-11-2014, οπότε λήγει η χρονική περίοδος ενός έτους από την έναρξη ισχύος του π.δ. 159/2013, οι καταγεγραμμένες παρατηρήσεις των

ελεγκτικών κλιμακίων θα επανελέγχονται για να επιβεβαιώνεται η συμμόρφωση του υπευθύνου του καταστήματος με τις σχετικές διατάξεις.

Τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων που λειτουργούσαν κατά την έναρξη ισχύος του π.δ. 159/2013 έχουν δυνατότητα να προσαρμοστούν στις διατάξεις του μέσα σε χρονικό διάστημα ενός έτους. Μεταξύ των προϋποθέσεων είναι η κατοχή ηλεκτρονικού υπολογιστή και η σύνδεση στο διαδίκτυο. Αλλά από 1/1/2014 είναι υποχρεωτική η ηλεκτρονική καταγραφή της λιανικής πώλησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Αυτό σημαίνει ότι εξαιρούνται για ένα έτος της ηλεκτρονικής καταγραφής της λιανικής πώλησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων;

Όχι ακριβώς. Η καταγραφή ηλεκτρονικά της λιανικής πώλησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (και όχι η ψηφιακή υπηρεσία της ηλεκτρονικής καταγραφής) είναι υποχρεωτική από την έναρξη ισχύος του ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α'8), σύμφωνα με το άρθρο 36, παράγραφος 5 του ν.4036/2012. Από 1/1/2014 μπορεί κανείς είτε να χρησιμοποιεί την ψηφιακή υπηρεσία της ηλεκτρονικής καταγραφής της λιανικής πώλησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, ή να καταγράφει με όποιο άλλο τρόπο, εφόσον δε διαθέτει σύνδεση με το διαδίκτυο, τη λιανική πώληση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

5.5. Έλεγχος ηλεκτρονικής καταγραφής της λιανικής πώλησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Ο έλεγχος της τήρησης της ηλεκτρονικής καταγραφής της λιανικής πώλησης των γεωργικών φαρμάκων διενεργείται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη με αριθ. πρωτ. 5103/51643/17-4-2014 (ΑΔΑ ΒΙ04Β-ΡΒΖ) εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που αφορά τη συγκεκριμένη κατηγορία ελέγχων.

5.6. Έλεγχος νομιμότητας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

A. Μη εγκεκριμένα

Με επιτόπια παρατήρηση των σκευασμάτων ή και με έλεγχο και στα τιμολόγια εξετάζεται κατά πόσον το διακινούμενο φυτοπροστατευτικό προϊόν φέρει άδεια διάθεσης στην αγορά. Αντίθετη περίπτωση επισύρει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

Σύμφωνα με το **άρθρο 45 παρ. 5** του ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α'8): Σε όποιον ασκεί την εμπορία και διαθέτει γεωργικά φάρμακα, τα οποία δεν έχουν άδεια διάθεσης στην αγορά, επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και ανάλογα με τη σοβαρότητα της υπόθεσης μπορεί: α) να απαγορευτεί η άσκηση εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων για τουλάχιστον ένα έτος είτε και β) να δεσμεύονται τα γεωργικά φάρμακα. Για την ίδια παράβαση σύμφωνα με το **άρθρο 46, παρ. 3** του ν.4036/2012 προβλέπονται επιπλέον ποινικές κυρώσεις και συγκεκριμένα φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

Ερωτήσεις - απαντήσεις

Πώς μπορούμε από τον έλεγχο της ετικέτας να συμπεράνουμε εάν ένα σκεύασμα είναι φυτοπροστατευτικό προϊόν;

Σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, ως φυτοπροστατευτικά προϊόντα καλούνται τα προϊόντα, με τη μορφή με την οποία παραδίδονται στον χρήστη, που αποτελούνται από δραστικές ουσίες, αντιφυτοτοξικά ή συνεργιστικά ή περιέχουν τέτοιες ουσίες, και προορίζονται για μία από τις ακόλουθες χρήσεις:

- α) να προστατεύουν τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα από κάθε είδους επιβλαβείς οργανισμούς ή να προλαμβάνουν τη δράση των οργανισμών αυτών, εκτός αν τα προϊόντα αυτά θεωρείται ότι χρησιμοποιούνται για λόγους υγιεινής και όχι για την προστασία των φυτών ή των φυτικών προϊόντων
- β) να επηρεάζουν τις φυσιολογικές διεργασίες των φυτών, όπως τις ουσίες που επηρεάζουν την ανάπτυξη τους, εκτός αν πρόκειται για θρεπτικά στοιχεία

- γ) να διατηρούν τα φυτικά προϊόντα, εκτός εάν πρόκειται για ουσίες ή προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικές κοινοτικές διατάξεις σχετικά με τα συντηρητικά
- δ) να καταστρέφουν ανεπιθύμητα φυτά ή μέρη φυτών, εκτός από τα φύκη, εκτός αν τα προϊόντα χρησιμοποιούνται στο έδαφος ή το νερό για να προστατεύουν τα φυτά
- ε) να επιβραδύνουν ή να προλαμβάνουν την ανεπιθύμητη ανάπτυξη φυτών, εκτός από τα φύκη, εκτός αν τα προϊόντα χρησιμοποιούνται στο έδαφος ή το νερό για να προστατεύουν τα φυτά.

Συνεπώς, εάν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις το προϊόν χαρακτηρίζεται ως φυτοπροστατευτικό, ασχέτως αν αποφεύγεται να αναφερθεί ως τέτοιο από τον υπεύθυνο για τη διάθεσή του στην αγορά.

Πώς μπορούμε από τον έλεγχο της ετικέτας να συμπεράνουμε εάν ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν είναι νόμιμο;

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίδει το ελεγκτικό κλιμάκιο για μη εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Ως μη εγκεκριμένα είναι όσα δεν διαθέτουν άδεια διάθεσης στην αγορά στη χώρα μας ή δεν διαθέτουν άδεια παράλληλου εμπορίου.

Πώς αναγνωρίζονται τα μη εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα:

Δεν φέρουν ετικέτα στην Ελληνική γλώσσα αλλά σε άλλη γλώσσα. Στην περίπτωση αυτή είναι συνήθως εύκολο από την ετικέτα του προϊόντος να αναγνωριστεί η περιεχόμενη δραστική ουσία και η χώρα προέλευσης. Τονίζεται ότι ακόμη και αν ίδιας εμπορικής ονομασίας, δραστικής ουσίας περιεκτικότητας και μορφής σκεύασμα έχει άδεια διάθεσης στην αγορά, τα ευρεθέντα σκευάσματα με ξενόγλωσση ετικέτα είναι μη εγκεκριμένα και η κατοχή και εμπορία τους στοιχειοθετεί παράβαση που επιφέρει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται δειγματοληψία και εργαστηριακός έλεγχος του σκευάσματος.

Επιπλέον στις περιπτώσεις όπου η προέλευση του σκευάσματος είναι εκτός Ε.Ε., ο ελεγκτής που διαπιστώνει την παράβαση οφείλει να ενημερώσει άμεσα τις τελωνειακές αρχές για να ελεγχθεί αν έχουν καταβληθεί οι σχετικοί δασμοί (Δίωξη Λαθρεμπορίου).

Δεν φέρουν καμία ένδειξη στη συσκευασία για το περιεχόμενό τους ή φέρουν αυτοκόλλητα ή χειρόγραφα που ουδόλως μπορεί να θεωρηθούν η επίσημη ετικέτα. Στην περίπτωση αυτή, ακόμη κι αν ο υπεύθυνος του καταστήματος εμπορίας γεωργικών φαρμάκων δηλώσει ότι γνωρίζει το περιεχόμενό του και το αναφέρει, απαιτείται δειγματοληψία και εργαστηριακός έλεγχος του σκευάσματος για την τεκμηρίωση του περιεχομένου του.

Στις περιπτώσεις αυτές καλόν είναι να καταγράφεται αν η κατάσταση της συσκευασίας των σκευασμάτων ήταν άριστη ή αν υπήρχαν υπολείμματα ετικέτας στη συσκευασία, που προσιδιάζουν σε απώλεια υπάρχουσας ετικέτας από υγρασία ή ατύχημα.

Σκεύασμα με δραστική ουσία trifluralin, προέλευσης Τουρκίας που βρέθηκε σε επιτόπιο έλεγχο σε αποθήκη παραγωγού

Φέρουν πλαστογραφημένη ετικέτα. Για την αναγνώρισή τους τα εν λόγω παράνομα προϊόντα απαιτούν τη μέγιστη παρατηρητικότητα του ελεγκτή, καθώς μπορεί να λείπουν κρίσιμα στοιχεία της ετικέτας όπως αριθμός έγκρισης, ή παρότι φέρει το χρωματισμό και τη σχεδίαση του εγκεκριμένου, ουδόλως αναφέρει την εταιρεία κάτοχο της έγκρισης κυκλοφορίας. Στις περιπτώσεις αυτές δεν απαιτείται δειγματοληψία και εργαστηριακός έλεγχος του σκευάσματος, εκτός αν υφίσταται αμφιβολία για το περιεχόμενο του σκευάσματος.

Σκευάσματα που ήταν εγκεκριμένα αλλά ανακλήθηκε η έγκρισή τους και παρήλθε το διάστημα για την εμπορία τυχόν αποθεμάτων τους.

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις απαιτείται αναλυτική καταγραφή και φωτογράφιση των σκευασμάτων στη θέση που εντοπίστηκαν, καθώς και δέσμευσή τους στις εγκαταστάσεις του καταστήματος από το ελεγκτικό κλιμάκιο.

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίδει το ελεγκτικό κλιμάκιο στη διερεύνηση της προμήθειας των εν λόγω σκευασμάτων. Είναι προφανές ότι ο στόχος του ελέγχου είναι ο σε βάθος έλεγχος και ο εντοπισμός του προηγούμενου κρίκου της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Τα μη εγκεκριμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα δεσμεύονται και επανεξάγονται στη χώρα προέλευσης προκειμένου για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή επιστρέφονται στο κράτος μέλος αποστολής, προκειμένου για χώρες της Ε.Ε. ή καταστρέφονται, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 του ν.4036/2012. Οι δαπάνες βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον κάτοχο των κατασχεθέντων προϊόντων.

Αν ο κάτοχος των δεσμευθέντων φυτοπροστατευτικών προϊόντων αρνείται να τα καταστρέψει, να τα επανεξάγει ή να τα προωθήσει στη χώρα αποστολής, αυτό πραγματοποιείται από την Αρμόδια Αρχή σε συνεργασία με τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες.

Β. Ληγμένα

Με επιτόπια παρατήρηση των σκευασμάτων και των ραφιών του καταστήματος, ελέγχεται κατά πόσον διενεργείται εμπορία πέραν της ημερομηνίας λήξης που προκύπτει από τη συσκευασία ή την ετικέτα. Τυχόν παράβαση επισύρει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 10, παρ. 1 περίπτωση η) του π.δ. 159/2013 (Α'251): τυχόν ακατάλληλα γεωργικά φάρμακα, όπως ληγμένα, ακατάλληλες συσκευασίες, και ανακληθέντα, πρέπει να βρίσκονται συγκεντρωμένα σε ειδικό χώρο, διακριτό από τα υπόλοιπα γεωργικά φάρμακα και να φέρουν κατάλληλη σήμανση.

Για τα ακατάλληλα γεωργικά φάρμακα συμπληρώνεται κατάσταση από τον υπεύθυνο του καταστήματος, στην οποία αναγράφονται:

- αα) η εμπορική ονομασία τους,
- ββ) το μέγεθος και ο αριθμός των συσκευασιών τους, και τηρείται αρχείο με τα παραστατικά που αποδεικνύουν τη διαχείρισή τους.

Σε κάθε συσκευασία ακατάλληλου γεωργικού φαρμάκου αναγράφεται με ευκρινή τρόπο η φράση «ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ».

6. Δέσμευση φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή διαφημιστικού υλικού σε κατάσταση εμπορίας γεωργικών φαρμάκων

6.1. Πότε γίνεται;

Δεσμεύονται τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που εμπίπτουν στις περιπτώσεις των παρακάτω διατάξεων:

Διατάξεις ν.4036/2012	Περίπτωση
Άρθρο 9, παρ. 2	Μη εγκεκριμένα στη χώρα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή δραστικές ουσίες με σκοπό την εξαγωγή σε τρίτες χώρες ή τη διακίνηση προς άλλο κράτος - μέλος χωρίς έγκριση της αρμόδιας αρχής
Άρθρο 9, παρ. 3	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα, στα οποία δεν έχει χορηγηθεί άδεια διάθεσης στην αγορά ή η άδεια διάθεσης στην αγορά τού έχει ανακληθεί ή δεν έχει χορηγηθεί άδεια παράλληλου εμπορίου ή δεν έχει χορηγηθεί άδεια πειραματισμού και διακινούνται εντός της χώρας
Άρθρο 9, παρ. 5	Συσκευασία ή ετικέτα φυτοπροστατευτικού προϊόντος με αποκλίσεις ως προς τα οριζόμενα στην άδεια διάθεσης στην αγορά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα κατά το χρόνο διενέργειας του ελέγχου
Άρθρο 9, παρ. 6	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα πέραν της ημερομηνίας λήξης που προκύπτει από τη συσκευασία ή την ετικέτα
Άρθρο 9, παρ. 7	Διαφημιστικό υλικό σε μη επιτρεπόμενα μέσα ή αν στη διαφήμιση του γεωργικού φαρμάκου αναφέρονται στοιχεία που δεν συμφωνούν με τα οριζόμενα στην άδεια διάθεσης στην αγορά
Άρθρο 45, παρ. 4	Εμπορία χονδρικής πώλησης ή εμπορία λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων χωρίς την προβλεπόμενη αναγγελία έναρξης και πληρότητα των υποβληθέντων στοιχείων
Άρθρο 45, παρ. 5	Άσκηση εμπορίας και διάθεση γεωργικών φαρμάκων, τα οποία δεν έχουν άδεια διάθεσης στην αγορά,

6.2. Πώς γίνεται η δέσμευση;

Δεσμεύονται, κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης ελέγχου των ελεγκτών των αρμόδιων αρχών, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή το διαφημιστικό υλικό φυτοπροστατευτικών προϊόντων που εμπίπτουν στις ανωτέρω αναφερόμενες διατάξεις του ν.4036/2012 (Α'8).

Τα δεσμευθέντα αποθηκεύονται, με δαπάνη της επιχείρησης. Ειδικά τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα αποθηκεύονται σε χώρο που πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις διατήρησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων (χώρος ξηρός και δροσερός, κλειδωμένος, μακριά από παιδιά).

Ανάλογα με τον αριθμό και τον όγκο τους, τα δεσμευθέντα συγκεντρώνονται είτε σε κούτα ή κούτες, ή σε ερμάριο ή σε δωμάτιο της επιχείρησης. Το άνοιγμα στο κουτί, το άνοιγμα του ερμαρίου ή η είσοδος στο χώρο δέσμευσης σφραγίζεται. Ως μέσα για τη διενέργεια της σφράγισης χρησιμοποιούνται ισπανικός κηρός (βουλοκέρι), μεταλλική σφραγίδα της οικείας ελεγκτικής αρχής (μολυβδοσφραγίδα) και κορδόνι.

Για τη δέσμευση συμπληρώνεται σχετικό πρακτικό δέσμευσης. Με το πρακτικό δέσμευσης, ορίζεται μεσεγγυούχος ως υπεύθυνος φύλαξης των δεσμευθέντων, που μπορεί να είναι η ίδια η επιχείρηση ή τρίτος.

Το πρακτικό δέσμευσης κοινοποιείται άμεσα στην επιχείρηση. Για την κοινοποίηση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 47 έως και 57 του ν. 2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας», όπως ισχύει.

Στο πρακτικό δέσμευσης γίνεται αναφορά για το δικαίωμα της επιχείρησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων να καταθέσει ένσταση προς την αρμόδια αρχή, στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές που

εξέδωσαν το πρακτικό δέσμευσης, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση του πρακτικού δέσμευσης.

Επί της ένστασης, η αρμόδια αρχή, στην οποία ανήκουν οι ελεγκτές που εξέδωσαν το πρακτικό δέσμευσης, εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση εντός προθεσμίας πέντε (5) εργασίμων ημερών, την οποία κοινοποιεί άμεσα στην επιχείρηση. Για την κοινοποίηση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 47 έως και 57 του ν. 2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας», όπως ισχύει.

Η απόφαση της αρμόδιας αρχής, επί της ένστασης, είναι οριστική, ανέκκλητη και εκτελεστή.

Αν δεν υποβληθεί ένσταση εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, το πρακτικό δέσμευσης των ελεγκτών θεωρείται οριστικά, ανέκκλητα και εκτελεστά.

6.3. Πότε και πώς αποδεσμεύονται τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή το διαφημιστικό υλικό;

Σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης νομοθεσίας, η τύχη των δεσμευθέντων φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή διαφημιστικού υλικού καθορίζεται μεταξύ των επιλογών που προσδιορίζονται από τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, με την τελική Υπουργική Απόφαση επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Για παράδειγμα αν έχει δεσμευθεί μια ποσότητα μη εγκεκριμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων, σύμφωνα με το άρθρο 9, παρ. 3 του ν.4036/2012 (Α'8):

«Τα εν λόγω φυτοπροστατευτικά προϊόντα δεσμεύονται και επανεξάγονται στη χώρα προέλευσης προκειμένου για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή επιστρέφονται στο κράτος - μέλος αποστολής, προκειμένου για χώρες της Ε.Ε. ή καταστρέφονται. Οι δαπάνες βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον κάτοχο των κατασχεθέντων προϊόντων»

Με την Υπουργική Απόφαση επιβολής διοικητικών κυρώσεων καθορίζεται εάν τα δεσμευθέντα φυτοπροστατευτικά προϊόντα θα επανεξαχθούν στη χώρα προέλευσης προκειμένου για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή θα επιστραφούν στο κράτος - μέλος αποστολής, προκειμένου για χώρες της Ε.Ε. ή εάν θα καταστραφούν.

Μετά την έκδοση της κυρωτικής απόφασης, η αποδέσμευση των δεσμευμένων γίνεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια αρχή ή κατόπιν έγγραφης αίτησης προς αυτή. Οι ελεγκτές επαληθεύουν την πλήρωση των προβλεπόμενων προβλέψεων της νομοθεσίας και συντάσσουν προς τούτο πρακτικό αποδέσμευσης.

7. Κατάσχεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων

7.1. Πότε γίνεται;

Κατάσχονται τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 9, παρ. 4 του ν.4036/2012 (Α'8), δηλαδή φυτοπροστατευτικά προϊόντα που εμφανίζουν μη επιτρεπτές αποκλίσεις στην εγγυημένη σύνθεση ή στις φυσικοχημικές ιδιότητές τους σε σχέση με τις οριζόμενες στο φάκελο που αφορά την άδεια που τους χορηγήθηκε.

7.2. Πώς γίνεται η κατάσχεση;

Κατάσχονται, κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης ελέγχου των ελεγκτών των αρμόδιων αρχών, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 9, παρ. 4 του ν.4036/2012 (Α'8).

Τα κατασχεθέντα φυτοπροστατευτικά προϊόντα αποθηκεύονται, με δαπάνη της επιχείρησης σε χώρο που πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις διατήρησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων (χώρος ξηρός και δροσερός, κλειδωμένος, μακριά από παιδιά).

Ανάλογα με τον αριθμό και τον όγκο τους, τα δεσμευθέντα συγκεντρώνονται είτε σε κούτα ή κούτες, ή σε ερμάριο ή σε δωμάτιο της επιχείρησης. Το άνοιγμα στο κουτί, το άνοιγμα του ερμαρίου ή η είσοδος στο χώρο όπου βρίσκονται τα κατασχεθέντα σφραγίζεται. Ως μέσα για τη

διενέργεια της σφράγισης χρησιμοποιούνται ισπανικός κηρός (βουλοκέρι), μεταλλική σφραγίδα της οικείας ελεγκτικής αρχής (μολυβδοσφραγίδα) και κορδόνι.

Για την κατάσχεση συμπληρώνεται σχετικό πρακτικό κατάσχεσης, στο οποίο ορίζεται μεσεγγυούχος ως υπεύθυνος φύλαξης των κατασχεθέντων, που μπορεί να είναι η ίδια η επιχείρηση ή τρίτος.

Το πρακτικό κατάσχεσης κοινοποιείται άμεσα στην επιχείρηση. Για την κοινοποίηση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 47 έως και 57 του ν. 2717/1999 «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας», όπως ισχύει.

7.3. Διαχείριση κατασχεθέντων φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης νομοθεσίας, η τύχη των κατασχεθέντων φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή διαφημιστικού υλικού καθορίζεται μεταξύ των επιλογών που προσδιορίζονται από τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, με την τελική Υπουργική Απόφαση επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 9, παρ. 5 του ν.4036/2012 (Α'8), προβλέπεται:

«Η ακατάλληλη παρτίδα ή το σύνολο της ποσότητας που κυκλοφορεί στη χώρα, αν δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί αυτή, κατάσχεται και επανεξάγεται στη χώρα αποστολής προκειμένου για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αποστέλλεται στο κράτος - μέλος αποστολής προκειμένου για χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή καταστρέφεται. Αν η παράβαση που διαπιστώθηκε συνδέεται με κίνδυνο της ανθρώπινης υγείας ή του περιβάλλοντος, η ακατάλληλη παρτίδα υποχρεωτικά καταστρέφεται».

Με την Υπουργική Απόφαση επιβολής διοικητικών κυρώσεων καθορίζεται εάν τα κατασχεθέντα φυτοπροστατευτικά προϊόντα θα επανεξαχθούν στη χώρα προέλευσης προκειμένου για χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή θα επιστραφούν στο κράτος - μέλος αποστολής, προκειμένου για χώρες της Ε.Ε. ή εάν θα καταστραφούν.

Μετά την έκδοση της κυρωτικής απόφασης, η ελεγκτική αρχή επαληθεύει την πλήρωση των προβλεπόμενων προβλέψεων της νομοθεσίας και συντάσσει προς τούτο πρακτικό απελευθέρωσης κατασχεθέντων προϊόντων.

8. Σφράγιση επαγγελματικών χώρων ή εγγράφων

8.1. Πότε γίνεται;

Οι επιτροπές ελέγχου προχωρούν στη σφράγιση επαγγελματικών χώρων ή εγγράφων που εμπíπτουν στις περιπτώσεις των παρακάτω διατάξεων:

Διατάξεις ν.4036/2012	Περίπτωση
Άρθρο 8, παρ. 3 γ)	Για τη διαπίστωση των παραβάσεων του ν.4036/2012 οι εντεταλμένοι για τους ελέγχους υπάλληλοι σφραγίζουν οποιοδήποτε επαγγελματικό χώρο ή έγγραφο , κατά τη διενέργεια του ελέγχου και στο μέτρο των αναγκών του
Άρθρο 45, παρ. 5	Αν δεν πληρούνται οι όροι, με τους οποίους αναγγέλλθηκε η έναρξη ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο η υγεία των ανθρώπων ή η σταθερότητα των γεωργικών φαρμάκων από την άσκηση της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, η λειτουργία της επιχείρησης αναστέλλεται και το κατάστημα σφραγίζεται έως ότου εκπληρωθούν οι όροι ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων μετά από έλεγχο από την αρμόδια αρχή

8.2. Πώς γίνεται;

Πριν τη σφράγιση επαγγελματικών χώρων και καταστημάτων παρέχεται στον ενδιαφερόμενο εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, προκειμένου να γίνει δυνατή η απομάκρυνση από το κατάστημα ή την επιχείρηση των ευπαθών και ευαλλοίωτων προϊόντων και τακτοποίηση τυχόν εκκρεμοτήτων της επιχείρησης.

Η σφράγιση εκτελείται από την επιτροπή ελέγχου που διενεργεί τον έλεγχο.

Κατά τη διαδικασία της σφράγισης επαγγελματικών χώρων και καταστημάτων σφραγίζονται όλες οι εισοδοί του καταστήματος. Ως μέσα για τη διενέργεια της σφράγισης χρησιμοποιούνται ισπανικός κηρός (βουλοκέρι), μεταλλική σφραγίδα της οικείας ελεγκτικής αρχής (μολυβδοσφραγίδα) και κορδόνι. Η σφράγιση γίνεται σε εμφανές σημείο της εισόδου του καταστήματος, τοποθετούμενου του ισπανικού κηρού στις δύο άκρες του κορδονιού με το οποίο σφραγίζεται η είσοδος και τίθεται η μολυβδοσφραγίδα. Σε περίπτωση, που σφραγίζεται τμήμα μόνο του καταστήματος ή της επιχείρησης, η σφράγιση γίνεται με τρόπο, ώστε να τίθεται εκτός λειτουργίας το τμήμα που σφραγίζεται, χωρίς όμως να επηρεάζεται η ομαλή λειτουργία του λοιπού τμήματος του καταστήματος ή της επιχείρησης.

Η σφράγιση εγγράφων γίνεται με τοποθέτησή τους σε χαρτόκουτα ή ερμάρια και σφράγιση των ανοιγμάτων. Ως μέσα για τη διενέργεια της σφράγισης χρησιμοποιούνται ισπανικός κηρός (βουλοκέρι), μεταλλική σφραγίδα της οικείας ελεγκτικής αρχής (μολυβδοσφραγίδα) και κορδόνι.

Για τη σφράγιση συντάσσεται έκθεση, η οποία υπογράφεται από την επιτροπή ελέγχου που την διενήργησε και από τον υπεύθυνο του καταστήματος, αφού πρώτα, αυτή αναγνωστεί από ένα μέλος της επιτροπής ελέγχου. Εάν το κατάστημα είναι κλειστό ή ο ιδιοκτήτης ή ο νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης απουσιάζει ή αρνείται να υπογράψει την Έκθεση Σφράγισης, τότε γίνεται σχετική μνεία στο σώμα αυτής και θυροκολλείται.

Η Έκθεση Σφράγισης συντάσσεται σε τρία αντίτυπα. Το πρώτο αντίτυπο παραδίδεται στην αρμόδια αρχή (ΔΑΟΚ της ΠΕ) στην περιοχή ευθύνης της οποίας λειτουργεί η επιχείρηση, το δεύτερο αντίτυπο παραδίδεται στον ιδιοκτήτη της επιχείρησης ή στο νόμιμο εκπρόσωπο αυτού ή θυροκολλείται και το τρίτο αντίτυπο παραμένει στην επιτροπή ελέγχου.

Στις περιπτώσεις άρνησης παραλαβής της Έκθεσης Σφράγισης από τον καθ' ου ή το νόμιμο εκπρόσωπό του και της θυροκόλλησης, η Έκθεση Σφράγισης αποστέλλεται με συστημένη επιστολή.

Η Έκθεση Σφράγισης συντάσσεται σύμφωνα με το έντυπο, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο Παράρτημα της παρούσας, στην οποία αναγράφονται:

α) Τα στοιχεία της επιτροπής ελέγχου και της αρμόδιας υπηρεσίας που υπηρετούν.

β) Η ημερομηνία και η ώρα που διενεργείται η σφράγιση.

γ) Το είδος του καταστήματος που σφραγίζεται και ο ιδιοκτήτης αυτού.

δ) Η ακριβής διεύθυνση του καταστήματος ή της επιχείρησης

ε) Τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη σφράγιση και ο αριθμός τους

ζ) Τα σημεία του καταστήματος στα οποία διενεργήθηκε η σφράγιση

στ) Παρατηρήσεις. Ιδίως αναγράφεται αν ο καθ' ου η σφράγιση ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του παρίστατο κατά τη διαδικασία σφράγισης, αν αρνήθηκε να υπογράψει ή να παραλάβει την Έκθεση Σφράγισης, αν το κατάστημα ήταν κλειστό κατά τη διαδικασία σφράγισης, αν έγινε θυροκόλληση, καθώς και οτιδήποτε άλλο κριθεί απαραίτητο από τους διενεργήσαντες τη σφράγιση.

8.3. Πότε και πώς γίνεται η αποσφράγιση;

Η αποσφράγιση του καταστήματος πραγματοποιείται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια αρχή που διενήργησε τη σφράγιση, μετά τη λήξη της χρονικής διάρκειας της σφράγισης. Σε περίπτωση που αυτή απαιτείται να πραγματοποιηθεί πριν τη λήξη της διάρκειας (προσωρινή διαταγή άρσης του μέτρου ή αναστολή της σφράγισης, έκτακτη ανάγκη κλπ) απαιτείται έγγραφη εντολή από τη Συντονιστική Εθνική Αρχή.

Για την πραγματοποίησή της συντάσσεται Έκθεση Αποσφράγισης σύμφωνα με το αντίστοιχο έντυπο το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο Παράρτημα της παρούσας. Στην Έκθεση Αποσφράγισης εκτός των στοιχείων που αναγράφονται στην έκθεση σφράγισης, αναγράφεται και ο λόγος της αποσφράγισης.

Η Έκθεση Αποσφράγισης συντάσσεται σε τρία (3) αντίτυπα τα οποία παραδίδονται κατ' αναλογία με τα αναφερόμενα στην Έκθεση Σφράγισης, που αναφέρεται ανωτέρω.

9. Έκθεση ελέγχου

Με την ολοκλήρωση του ελέγχου απαιτείται η σύνταξη της έκθεσης ελέγχου και η επίδοση αντιγράφου αυτής στον ελεγχόμενο. Το ελεγκτικό κλιμάκιο ενημερώνει τέλος συνοπτικά τον ελεγχόμενο για τα αποτελέσματα του ελέγχου. Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης, ο ελεγχόμενος ενημερώνεται για τις ενέργειες που θα ακολουθήσουν.

10. Ενέργειες σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης

10.1. Τεκμηρίωση παράβασης

Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης απαιτείται η λήψη συγκεκριμένων αντικειμενικών στοιχείων που τεκμηριώνουν τη διαπιστωθείσα παράβαση στο μέτρο των αναγκών του ελέγχου.

Τα αντικειμενικά στοιχεία μπορεί να είναι η λήψη αντιγράφου ενός εγγράφου ή παραστατικού ή αν αυτό δεν είναι δυνατόν τη λήψη φωτογραφίας του εγγράφου ή η λήψη φωτογραφιών από το χώρο του καταστήματος που αποδεικνύουν τα ευρήματα της έκθεσης ελέγχου. Ως παράδειγμα αναφέρουμε τη φωτογράφιση των ραφιών του καταστήματος για να καταδειχτεί η διενεργούμενη εμπορία, της πινακίδας του καταστήματος που τυχόν καταδεικνύει την εμπορία, των συνθηκών διατήρησης, τυχόν ακατάλληλων σκευασμάτων κλπ

Τα αντικειμενικά στοιχεία που συλλέγονται αναφέρονται αναλυτικά στην έκθεση ελέγχου που συντάσσεται.

10.2. Κλήση σε έγγραφες εξηγήσεις.

Εφόσον από το διενεργούμενο έλεγχο διαπιστώνεται παράβαση, η αρμόδια αρχή οφείλει χωρίς καθυστέρηση να καλέσει τον ελεγχόμενο να υποβάλει τις θέσεις του ή τις αντιρρήσεις του για τη διαπιστωθείσα παράβαση. Η κλήση γίνεται εγγράφως με αποδεικτικό παραλαβής, σύμφωνα με τα αντίστοιχα άρθρα του ν.4036/2012 και σε αυτήν πρέπει να περιγράφεται με σαφήνεια η διαπιστωθείσα παράβαση και η προβλεπόμενη νομοθεσία.

Για παράδειγμα σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης, σύμφωνα με το άρθρο 45, παρ. 12 του ν.4036/2012, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο γνωστοποιεί εγγράφως με απόδειξη τη διαπίστωση παράβασης του παρόντος άρθρου στον παραβάτη, ο οποίος καλείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα με τις απόψεις του. Αμέσως μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας και ανεξάρτητα από το αν ο παραβάτης έχει υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο διαβιβάζει το φάκελο της υπόθεσης στην αρμόδια αρχή.

Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος αρνηθεί να παραλάβει το ανωτέρω έγγραφο για υποβολή των θέσεων ή των αντιρρήσεών του, η επίδοση γίνεται με δικαστικό κλητήρα ή με θυροκόλληση από δικαστικό κλητήρα.

10.3. Διαβίβαση του φακέλου της υπόθεσης στη Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ

Αμέσως μετά την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίηση της παράβασης και ανεξάρτητα από το αν ο παραβάτης έχει υποβάλει εγγράφως τις απόψεις του, η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο διαβιβάζει το φάκελο της υπόθεσης στην αρμόδια αρχή, Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ.

Ο φάκελος αποτελείται από το σύνολο των εγγράφων που αφορούν την υπόθεση. Για τη διασφάλιση του ελέγχου στη Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ αποστέλλονται επικυρωμένα αντίγραφα όλων των εγγράφων και τα πρωτότυπα διατηρούνται στο αρχείο της υπηρεσίας που διενήργησε τον έλεγχο.

Ο φάκελος της υπόθεσης περιλαμβάνει οπωσδήποτε:

- ✓ Την Έκθεση Ελέγχου.
- ✓ Το έγγραφο γνωστοποίησης παράβασης και κλήσης υποβολής θέσεων του ενδιαφερόμενου, καθώς και το αποδεικτικό επίδοσης του εν λόγω εγγράφου
- ✓ Την απάντηση του ενδιαφερόμενου ή εφόσον δεν υποβλήθηκε δηλώνεται ρητά στο διαβιβαστικό έγγραφο του φακέλου ότι δεν υπήρξε εμπρόθεσμη απάντηση από τον ενδιαφερόμενο.
- ✓ Κάθε άλλο σχετικό έγγραφο, όπως αλληλογραφία που αφορά την υπόθεση με άλλες υπηρεσίες, εντολές ελέγχου, εξέταση προσφυγής, κλπ. Η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο δεν οφείλει να υποβάλει τις απόψεις της για τις θέσεις του ελεγχόμενου ως προς τη διαπιστωθείσα παράβαση εκτός αν από τον ελεγχόμενο αμφισβητούνται ενέργειες της ελεγκτικής υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή η υπηρεσία που διενήργησε τον έλεγχο υποβάλει τεκμηριωμένα τις απόψεις της.

Σε περίπτωση που μετά τη διαπίστωση της παράβασης, ο παραβάτης συμμορφώθηκε με την ισχύουσα νομοθεσία και προσκόμισε στην ελεγκτική αρχή τα σχετικά δικαιολογητικά, κάθε νέο έγγραφο αποστέλλεται στη Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση της υπόθεσης.

11. Συνδυασμός των ελέγχων στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων με άλλους ελέγχους των αρμοδίων αρχών

Συνιστάται για λόγους εξοικονόμησης πόρων να συνδυάζονται πάντα οι τακτικοί έλεγχοι στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων με άλλους ελέγχους των αρμοδίων αρχών. Οι έλεγχοι που μπορούν κάλλιστα να συνδυαστούν με τους τακτικούς ελέγχους στην εμπορία των γεωργικών φαρμάκων είναι:

- Δειγματοληψία φυτοπροστατευτικών προϊόντων για έλεγχο της εγγυημένης τους σύνθεσης
- Έλεγχος ετικέτας των διακινούμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων
- Έλεγχος διαφήμισης φυτοπροστατευτικών προϊόντων
- Έλεγχοι στη συνταγογράφηση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων

Με τον τρόπο αυτό το ελεγκτικό κλιμάκιο μιας αρμόδιας αρχής εξοικονομεί χρόνο και δαπάνες μετακινήσεων διενεργώντας με μία επιτόπια επίσκεψη περισσότερους ελέγχους.

12. Παροχή τεχνικών συμβουλών

Ο γενικός κανόνας είναι ότι ο ελεγκτής δεν πρέπει να παρέχει συμβουλές κατά τη διάρκεια του ελέγχου αλλά μόνον μετά την ολοκλήρωσή του. Σκοπός είναι να μην υφίσταται σύγχυση στον

ελεγχόμενο για την ελεγκτική διαδικασία και τις συνέπειες των διαπιστώσεων αυτής αλλά και για την οικονομία του χρόνου.

13. Αξιολόγηση εφαρμογής προγράμματος ελέγχου

Η αρμόδια ελεγκτική αρχή κατά το μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους διενεργεί αξιολόγηση των ελέγχων που διενήργησε με σκοπό να εντοπιστούν ατέλειες του συστήματος και να αναδειχθούν προτάσεις βελτίωσης. Η αξιολόγηση αφορά και θέματα προσωπικού όπου μπορεί για παράδειγμα με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων να αποφασιστεί η ενασχόληση με θέματα ελέγχων επιπλέον υπαλλήλων.

Η αξιολόγηση συνίσταται στη συμπλήρωση του εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα της παρούσας εγκυκλίου

Οι προτάσεις βελτίωσης της διαδικασίας που μπορούν να υλοποιηθούν από την ίδια την ελεγκτική αρχή, υλοποιούνται άμεσα. Προτάσεις για τις οποίες πρέπει να ενεργήσει η Συντονιστική Εθνική Αρχή, γίνεται άμεσα έγγραφο με τις ζητούμενες ενέργειες.

14. Εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών

Η αρμόδια αρχή αμέσως μετά την ετήσια αξιολόγηση των ελέγχων που διενήργησε προχωρά στη λήψη των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων.

Η Συντονιστική Εθνική Αρχή, αξιολογώντας τις προτάσεις όλων των αρμοδίων ελεγκτικών αρχών, προχωρά στη λήψη των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων, τα οποία αποτυπώνονται στο ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και εφαρμόζονται από όλες τις ελεγκτικές αρχές.

15. Δυνατότητα ένστασης κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων

Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 13, 45, και 49, εκτός αυτών που αφορούν παραβάσεις του άρθρου 38, και ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι παραβάτες έχουν το δικαίωμα υποβολής ένστασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 49^α του ν.4036/2012 (Α'8), όπως προστέθηκε με το άρθρο 44, παρ. 8 του ν.4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32).

16. Ετήσια αναφορά ελέγχων στη Συντονιστική Εθνική Αρχή

Σύμφωνα με το άρθρο 68 του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009: «Τα κράτη μέλη διενεργούν επίσημους ελέγχους προκειμένου να εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό. Τα κράτη μέλη οριστικοποιούν και διαβιβάζουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την έκταση και τα αποτελέσματα αυτών των ελέγχων **εντός έξι μηνών από το τέλος του έτους το οποίο αφορούν οι εκθέσεις**».

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του ν.4036/2012 (ΦΕΚ Α'8), η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται ως Συντονιστική Εθνική Αρχή (ΣΕΑ) για την εφαρμογή μεταξύ άλλων των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009.

Οι αρμόδιες ελεγκτικές αρχές πρέπει μέχρι τις 31 Μαρτίου έκαστου έτους να διαβιβάζουν στη Συντονιστική Εθνική Αρχή, έκθεση με τους ελέγχους που διενήργησαν στην εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην περιοχή ευθύνης τους κατά το προηγούμενο έτος.

Μέχρι τις 30 Ιουνίου έκαστου έτους η Συντονιστική Εθνική Αρχή πρέπει να διαβιβάζει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την έκταση και τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Μέρος αυτής της έκθεσης είναι και οι έλεγχοι στην εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

17. Έναρξη εφαρμογής

Οι έλεγχοι στην εμπορία των φυτοπροστατευτικών προϊόντων από 1-1-2015 θα διεξάγονται υποχρεωτικά σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα εγκύκλιο και προαιρετικά από την ημερομηνία έκδοσής της.

Ο σχεδιασμός των ελέγχων αυτών θα διενεργηθεί από τις αρμόδιες αρχές στα τέλη του 2014, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα εγκύκλιο.

**Στοιχεία Υπηρεσίας
που διενεργεί τον
έλεγχο**

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

Σήμερα, .../.../..... και ώρα .....κλιμάκιο της .....
..... αποτελούμενο
από τους υπαλλήλους: .....
..... διενήργησε επιτόπιο έλεγχο στην επιχείρηση:
....., Α.Φ.Μ.:
....., σε εφαρμογή της ..... εντολής
ελέγχου και συμπλήρωσε τα παρακάτω έντυπα ελέγχου:

A.	1. Έντυπο ελέγχου καταστήματος εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων
B.	2. Έντυπο δέσμευσης/κατάσχεσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων
Γ	3. Έντυπο σφράγισης καταστήματος εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων

(επιλέγετε ανάλογα το έντυπο που συμπληρώθηκε και συνοδεύει την έκθεση ελέγχου)

Συμπεράσματα επιτόπιου ελέγχου (διαγράφεται ανάλογα):

1. Διαπιστώθηκε συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία περί εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.
2. Δεν διαπιστώθηκε συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία περί εμπορίας γεωργικών φαρμάκων. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

"Έντυπο Έκθεσης Ελέγχου"

(εφόσον απαιτείται συμπληρώνονται τα επιπρόσθετα φύλλα και προσυπογράφονται από τον ελεγκτή και τον ελεγχόμενο)

Ο παριστάμενος ελεγχόμενος έλαβε γνώση της έκθεσης ελέγχου και έλαβε αντίγραφο αυτής :

A.	Αμέσως μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου
B.	Με έγγραφο της αρμόδιας ελεγκτικής αρχής

(επιλέγετε ανάλογα)

Κατά της έκθεσης ελέγχου ο παραγωγός έχει δικαίωμα να προσφύγει σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 24, παρ. 1 του ν.2690/1999 (ΦΕΚ Α' 45), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Οι συντάξαντες την Έκθεση
Ελέγχου υπάλληλοι

(όνομα – υπογραφή)

Ο ελεγχόμενος παραγωγός –
χρήστης φυτοπροστατευτικών
προϊόντων

(όνομα – υπογραφή)

“Έντυπο Έκθεσης Ελέγχου”

Συνέχεια Έκθεσης Ελέγχου:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Υπογραφή ελεγκτή:

Υπογραφή Ελεγχόμενου:

**Στοιχεία Υπηρεσίας
που διενεργεί τον
έλεγχο**

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΕΝΤΥΠΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**

Ελεγχόμενος χώρος: (Συνιστάται να αναγράφεται με ακρίβεια η διεύθυνση της επιχείρησης που ελέγχεται)	
Ελεγχόμενη επιχείρηση (Επωνυμία επιχείρησης/ταχυδρομική διεύθυνση/Α.Φ.Μ. και Δ.Ο.Υ. Συνιστάται η τοποθέτηση της ευκρινούς σφραγίδας της επιχείρησης, εφόσον υφίσταται)	
Ημερομηνία διενέργειας επιτόπιου ελέγχου:	

Α. Νομιμότητα Άσκησης Εμπορίας Γεωργικών Φαρμάκων	Συμμόρφωση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Διαπιστώνεται εμπορία γεωργικών φαρμάκων;	
Επιδείχθηκε ή κατέχεται άδεια εμπορίας ή διενεργήθηκε αναγγελία άσκησης εμπορίας γεωργικών φαρμάκων;	
Υπήρχε υπεύθυνος επιστήμονας όπως ορίζεται σύμφωνα με τον ν.4036/2012, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει;	
Τα γεωργικά φάρμακα διατηρούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στη συσκευασία τους (κλειδωμένα, σε χώρο ξηρό δροσερό και καλά αεριζόμενο);	
Διαπιστώνεται κατοχή ή εμπορία μη εγκεκριμένων φυτοπροστατευτικών προϊόντων	

Β. Έλεγχος Προδιαγραφών Καταστήματος Εμπορίας Γεωργικών Φαρμάκων	Συμμόρφωση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Η υποβληθείσα κάτοψη του καταστήματος αντιστοιχεί στην επιφάνεια του καταστήματος;	
Υπάρχει επαρκές σύστημα εξαερισμού;	
Υπάρχει σύστημα πυρόσβεσης και πυρασφάλειας;	
Το δάπεδο και τα ράφια όπου τοποθετούνται τα γεωργικά φάρμακα είναι κατασκευασμένα από μη απορροφητικά υλικά, όπως μέταλλο και γυαλί;	
Έρχονται τα γεωργικά φάρμακα σε άμεση επαφή με το δάπεδο του καταστήματος;	
Τα γεωργικά φάρμακα διατηρούνται σε διακριτό χώρο από τα υπόλοιπα γεωργικά εφόδια, ο οποίος κλειδώνεται και δεν είναι σε άμεση πρόσβαση με τον αγοραστή των προϊόντων;	
Τα γεωργικά φάρμακα ταξινομούνται κατά είδος (εντομοκτόνα, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, κλπ);	
Διαθέτει το κατάστημα ή η αποθήκη τουαλέτα;	
Υπάρχει κουτί πρώτων βοηθειών και πλησίον αυτού σε εμφανές σημείο αναγράφεται «Σε περίπτωση ατυχήματος ή αν αισθανθείτε αδιαθεσία καλέστε το Κέντρο Δηλητηριάσεων 210-77.93.777»;	
Υπάρχει ειδικός χώρος, όπου θα βρίσκονται τυχόν ακατάλληλα γεωργικά φάρμακα (ληγμένα, ακατάλληλες συσκευασίες, ανακληθέντα κλπ) με κατάλληλη σήμανση, διακριτό από τα υπόλοιπα γεωργικά φάρμακα;	
Το κατάστημα εμπορίας διαθέτει ηλεκτρονικό υπολογιστή και σύνδεση στο διαδίκτυο;	
Αναρτάται σε εμφανές σημείο και δημοσιοποιείται τιμοκατάλογος των διατιθέμενων φυτοπροστατευτικών προϊόντων;	
Αναρτάται πινακίδα που αναφέρει με ευμεγέθη γράμματα: «Η εμπορία των γεωργικών φαρμάκων γίνεται μόνον παρουσία του υπεύθυνου επιστήμονα κ. ....(ονοματεπώνυμο).....»	

Συμπεράσματα επιτόπιου ελέγχου (διαγράφεται ανάλογα):

- Ο χώρος πληροί τις νόμιμες προδιαγραφές.
- Δεν πληρούνται οι όροι, με τους οποίους αναγγέλθηκε η έναρξη ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο η υγεία των ανθρώπων ή η σταθερότητα των γεωργικών φαρμάκων από την άσκηση της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ημερομηνία:	Κλιμάκιο Ελεγκτών: 1. 2. 3. (υπογραφές)
-------------	---

**Στοιχεία Υπηρεσίας
που διενεργεί τον
έλεγχο**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ή ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ

Σήμερα ....../...../20....., ημέρα ....., οι κάτωθι υπογράφοντες

.....
.....

κατά τον έλεγχο της επιχείρησης: .....

με ΑΦΜ ....., που βρίσκεται στην (διεύθυνση):.....

.....

Προχωρήσαμε στη δέσμευση ή στην κατάσχεση (συμπληρώνεται ή διαγράφεται αναλόγως):

A. Των παρακάτω προϊόντων:

Εμπορική ονομασία	Συσκευασία	Ποσότητα	Αριθμός παρτίδας	Αιτία

(Επιπλέον φυτοπροστατευτικά προϊόντα αναφέρονται σε επιπρόσθετα φύλλα και προσυπογράφονται από τον ελεγκτή και τον ελεγχόμενο)

B. Του παρακάτω διαφημιστικού υλικού:

α/α	Περιγραφή υλικού
1	
2	
3	

Για τη δέσμευση ή την κατάσχεση χρησιμοποιήθηκε ισπανικός κηρός, μεταλλική σφραγίδα και κορδόνι.

Τα ανωτέρω φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή διαφημιστικό υλικό παραδίδονται στον κάτοχό τους, ο οποίος ορίζεται θεματοφύλακας και μεσεγγυούχος αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 256 και 259 του ΚΠΔ και υπόσχεται στην Υπηρεσία μας ότι θα καταβάλλει την δέουσα επιμέλεια και προσοχή για την ασφαλή φύλαξη των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, υποβαλλόμενος στις προς τούτο αναγκαίες δαπάνες και ευθυνόμενος με όλη την κινητή και ακίνητη περιουσία του για κάθε δόλια ζημία, καταστροφή ή απώλεια αυτών, ελεγχόμενος άλλωστε επιπροσθέτως και για καταδολίευση του Ελληνικού Δημοσίου ως δανειστού του (άρθρο 397 ΠΚ).

Το ελεγκτικό κλιμάκιο:

Ο Παραλαβών θεματοφύλακας και

μεσεγγυούχος

1.

2.

3.

(όνομα – υπογραφή)

(όνομα – υπογραφή)

Συνέχεια καταγραφής δεσμευθέντων ή κατασχεθέντων προϊόντων

Εμπορική ονομασία	Συσκευασία	Ποσότητα	Αριθμός παρτίδας	Αιτία

Το ελεγκτικό κλιμάκιο:

Ο Παραλαβών θεματοφύλακας και

μεσεγγυούχος

1.

2.

3.

(όνομα – υπογραφή)

(όνομα – υπογραφή)

Η παρούσα συντάσσεται σε τρία (3) αντίτυπα

Στοιχεία Υπηρεσίας που
διενεργεί τη σφράγιση

Ε Κ Θ Ε Σ Η Σ Φ Ρ Α Γ Ι Σ Η Σ

Σήμερα στις.....(1) του μηνός.....(2) του έτους.....(3) ημέρα .....(4) και ώρα.....(5)
η επιτροπή ελέγχου που αποτελείται από τους:

1) ....., ...,

2) ....., ...,

3) ....., ...,

προβήκαμε στη σφράγιση του χώρου του
καταστήματος.....(6), που βρίσκεται
στ.....(7) οδός.....(8) αριθ. ....(9) έως ότου
εκπληρωθούν οι όροι ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων μετά από έλεγχο από την αρμόδια αρχή.

Περιγραφή χώρου που σφραγίστηκε:

A. Σύνολο καταστήματος ή

B. Περιγραφή χώρου καταστήματος που σφραγίστηκε: .....

Για τη σφράγιση χρησιμοποιήθηκε ισπανικός κηρός, μεταλλική σφραγίδα και κορδόνι.

Παρατηρήσεις

.....
.....
.....

**ΟΙ ΕΝΕΡΓΗΣΑΝΤΕΣ ΤΗ
ΣΦΡΑΓΙΣΗ**

**Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

ΘΥΡΟΚΟΛΛΗΘΗΚΕ

**Ο/ΟΙ ΕΝΕΡΓΗΣΑΣ/ΝΤΕΣ ΤΗ
ΘΥΡΟΚΟΛΛΗΣΗ**

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ

1. Αναγράφεται η ημερομηνία
2. Αναγράφεται ο μήνας
3. Αναγράφεται το έτος
4. Αναγράφεται η ημέρα
5. Αναγράφεται η ώρα
6. Αναγράφεται η επωνυμία της επιχείρησης
7. Αναγράφεται ο δήμος ή η περιοχή
8. Αναγράφεται η οδός
9. Αναγράφεται αριθμός

Η παρούσα συντάσσεται σε τρία (3) αντίτυπα

Στοιχεία Υπηρεσίας που
διενεργεί την
αποσφράγιση

Ε Κ Θ Ε Σ Η Α Π Ο Σ Φ Ρ Α Γ Ι Σ Η Σ

Σήμερα στις.....(1) του μηνός.....(2) του έτους.....(3) ημέρα .....(4) και ώρα.....(5)
η επιτροπή ελέγχου που αποτελείται από τους:

1) ....., ...,

2) ....., ...,

3) ....., ...,

προβήκαμε στη αποσφράγιση του χώρου του
καταστήματος.....(6), που βρίσκεται
στ.....(7) οδός.....(8) αριθ. ....(9), ο οποίος είχε
σφραγιστεί με τη .....(10) Έκθεση Σφράγισης, καθώς εκπληρώθηκαν οι όροι
ασκήσεως εμπορίας γεωργικών φαρμάκων μετά από έλεγχο από την αρμόδια αρχή.

**ΟΙ ΕΝΕΡΓΗΣΑΝΤΕΣ ΤΗΝ
ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ**

**Ο ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ

1. Αναγράφεται η ημερομηνία
2. Αναγράφεται ο μήνας
3. Αναγράφεται το έτος
4. Αναγράφεται η ημέρα
5. Αναγράφεται η ώρα
6. Αναγράφεται η επωνυμία της επιχείρησης
7. Αναγράφεται ο δήμος ή η περιοχή
8. Αναγράφεται η οδός
9. Αναγράφεται αριθμός
10. Αναγράφονται τα στοιχεία της Έκθεσης Σφράγισης

Στοιχεία Υπηρεσίας
που διενεργεί τον
έλεγχο

Ημερομηνία: .../.../20...

ΕΤΗΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ελεγκτικό στάδιο	Αξιολογούμενη δραστηριότητα	Αποτέλεσμα αξιολόγησης
Σχεδιασμός ελέγχων	Πρόγραμμα ΣΕΑ	Καλύφθηκε επαρκώς το πρόγραμμα της ΣΕΑ;
	Επιδιωκόμενος σκοπός	Από τους διενεργηθέντες ελέγχους προέκυψε η ανάγκη αναθεώρησης των επιδιωκόμενων σκοπών;
Διεξαγωγή ελέγχων	Απαιτείται βελτίωση της διαδικασίας;	
	Απαιτείται βελτίωση των εντύπων;	
	Απαιτείται ενασχόληση επιπλέον προσωπικού;	
	Καλύφθηκαν οι επιδιωκόμενοι σκοποί;	
	Τα εργαλεία ελέγχου που χρησιμοποιήθηκαν ήταν επαρκή για τον επιδιωκόμενο σκοπό;	
	Απαιτείται επιπλέον κατάρτιση στους ελεγκτές;	
Προτάσεις βελτίωσης		

